

BELGIË-BELGIQUE
P.B. 1980 ZEMST
2/3006
AfgiftekantoorZEMST

Semse

Kroniek

*Kerk Zemst - Beschermede hoeve Pieckaerts Epegeu
Spoorwegbrug "Konijnenpijp" Weerde
Boogschutter Eeuwij - Surfer Blosodomein Hofstade*

Tijdschrift - 20 ste jaargang 2004

Nr. 3

Prijs: € = 3.00 - met port = € 3,50

Verantwoordelijke uitgever: Heemkundige Kring "de Semse" - p/a C. Vanderbeken Vredelaan 48 -1982 Weerde - Zemst

IVECO

Garage Verstraeten

Brusselsesteenweg 185

1980 Epegem Zemst

Tel: 015/61.28.61 of 015/61.11.04

Fax: 015/61.60.16

Shell

Tankstation SHELL
Brusselsestwg 197
Tanken 24/24
SMEERMIDDELEN

BETON VAN DIJCK

AFSLUITINGEN
SIEBSTRATING
BOUWMATERIALEN
GRONDWERKEN
CONTAINERS
KLINKERS &
TEGELS

Tel: 015 - 61.13.49

Tervuursesteenweg 63 1820 Perk (Steenokkerzeel)

Fax : 015 - 62.09.43 Reg. Nr. 04.10 11

Sierschouwen
Stijlschouwen
Inbouwhaarden
Inbouw-cassetten

"Nieuw adres vanaf
September 2004"

Tel: 02/75.15.014

Fax: 02/75.15.015

Industrieterrein 57 Hogebeuizen

1980 Epegem - Zemst

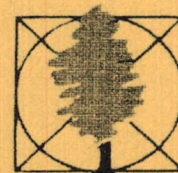
GARAGE ROEKENS

Concessiehouder **NISSAN**

Carrosserie - Epegemsesteenweg 28
1982 Elewijt - Zemst Tel: 015 - 61.13.88

Tuinaanleg Parmentier BVBA

Ontwerp - Aanleg - Onderhoud

Vekestraat 3 - 1982 Elewijt

Telefoon: (015) 61 25 17 - (015)62 17 65 - Fax: (015) 61 52 27

TUINEN & INDUSTRIETERREINEN

VASTGOEDBURO Norbert VAN EYKEN

Tel 015 62 11 42 - email: era@vaneyken.be

Website : www.vaneyken.be

Colofon

"de Semse Kroniek" driemaandelijks tijdschrift
.20ste jaargang Nummer 3 september 2004

Heemkundige kring "de Semse" vereniging zonder
winstgevend doel. Oopgericht in juni 1985
Ondernemingsnr. 432.094.418 Kn. bibliotheek/wettelijk depot: nr.27982

" Erfgoedhuis "de Semse "

Schoolstraat 13/1 1980 ZEMST
Secretariaat: Vredelaan 48 B. 1982 Zemst (Weerde)
Tel / Fax : 00.32. (0)15- 62.07.40

@mail: colette.vanderbeken@pandora.be

Internet: *wordt aangepast*

Bankrekening: 001-2183660-72

Bestuur: Mannaerts Fons voorzitter
Vanderbeken Colette secretaris/penningmeester
Floridor Staf vice-voorzitter
Deboeck Elisa familiekunde
De Blander Walter lid
De Broeck Rogier lid
Vermeulen Marie-Louise lid
Paul Buelens lid

Redactie / Coördinatie : Vanderbeken Colette
Bert Kennis

Fotografie: Fons Mannaerts

Indien u reeds lid bent, bedankt voor het vertrouwen.
Je kunt lid worden door uw bijdrage te storten op de
bankrekening: 001-2183660-72

2004 Lidmaatschap € 20,00

Steunend lid € 30,00

Beschermend lid € 40,00

Ere-lid € 50,00

Advertenties : Binnenblad : € 50,00

Buitenblad : € 60,00

(Adverteerders ontvangen gratis "de Semse Kroniek")

Lidmaatschap geeft recht op: "Semse Kronieken"

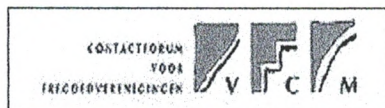
12 maandelijks Nieuwsbrieven

Toegang tot voordrachten
Toegang tot tentoonstellingen
Toegang tot voordrachten
Tussenkomsst bij de uitstappen

Aangesloten bij:

PROVINCIE
VLAAMS - BRABANT

viaams Centrum voor
Volkscultuur

Voorblad foto's : Mannaerts Fons

© hikenmorelleput@freeler.nl

Verantwoordelijke uitgever: de Semse C Vanderbeken D/ 2003/798/1
De auteurs zijn verantwoordelijk voor hun eigen publicaties.

Woord Vooraf.

De vakantie is voorbij. Voor sommigen betekent dit het bovenhalen van schooltassen, nieuwe schriften, vers geslepen potloden, voor anderen het klaar stomen van een nieuw nummer van de Semse kroniek.

Over nieuwigheden gesproken...we hopen dat de vernieuwingen in onze vorige uitgaven u verrast hebben.

We bewijzen het meteen: Ons team heeft zich weer uitgesloofd om u opnieuw evenveel geschiedenis, getuigenissen en nieuws te brengen.

Dertig jaar geleden was er een dokter met name Ubregts die zag hoe de boerderij, maar vooral de duiventoren van het "Kattenhuis" te Eppegem gesloopt en weggedragen werd.

Daar stelde hij paal en perk aan door Dr. Weyns, toenmalige conservator van Bokrijk ter hulp te roepen.

Ontdaan van zijn kap, waarvan de balken nog in zeer goed staat waren werd de rest ontmanteld. Steen per Steen werd genummerd en alles werd per vrachtwagen naar Bokrijk gebracht om zoals Dr. Weyns voorzien had, opgebouwd te worden aan de hoofdingang van het domein. Doch het lot besliste er anders over, Dr Weyns overleed en nieuwe meesters hebben nieuwe ideeën.

Nu dertig jaar later liggen de stenen en het houtwerk nog altijd onder de afdekking te wachten op een roemrijke heropbouw.

Omdat er reeds zoveel over gezegd en beloofd is rond de opbouw of afbouw van dit monument uit Eppegem-Zemst hebben Dokter Ubregts, zijn vrienden en de heemkring de Semse besloten met de directie van Bokrijk opnieuw te gaan praten.

We zullen ze vragen om heel concrete plannen te geven en duidelijkheid te verschaffen betreffende de opbouw.

Hier komt nog een vervolg op...

Het bestuur.

De gezinnen in het Hageland en hun Seizoenarbeid naar Wallonië.

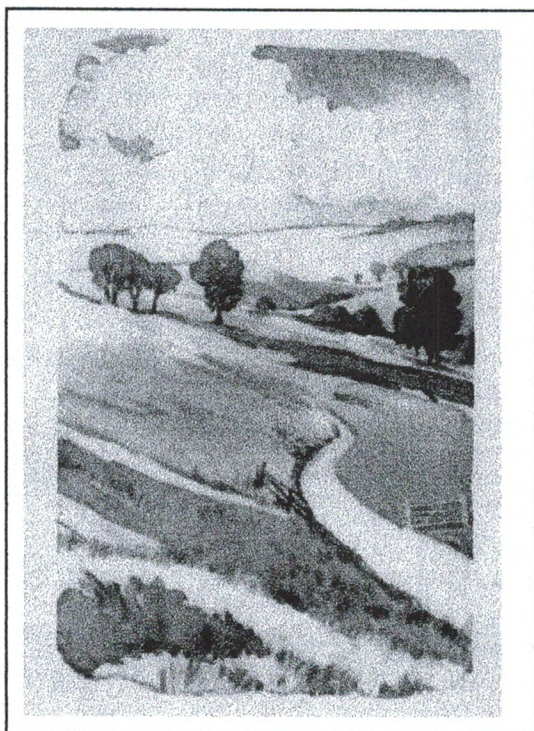
Dr. Henri Vannoppen.

Michiel Amedée Vanderbeken

weduwnaar van:
Maria Rosalia Van Humbeeck

geboren te Zwevegem op 22 januari 1911
overleden te Mechelen op 17 juni 2004

Moge de herinneringen een bron van troost zijn !
Met oprechte deelneming.

Maria Ludovica Van Craen

weduwe van August Buelens

geboren te Zemst-Laar op 31 juli 1925
overleden op 3 november 2004

Innige deelneming aam Paul Buelens en zijn familie

Op zondag 25 april 2004 waren we met de bus op stap. Het was schitterend weer. Astrid Dauw leidde ons rond langs alle mooie hoekjes van het Hageland en Haspengouw.

Houwaart was het minst ontwikkelde dorp van het Hageland. Conscience vond hier inspiratie voor zijn boek *"De plaag der dorpen"*. We zagen er het monument van het *"Wijnmanneke"*.

Het Walenbos zorgde voor hakhout en grasland. Het Hageland had slechte verbindingswegen en slechte grond, vandaar de grote armoede.

Rond 1850 begon de seizoenarbeid in deze streek.

De 1ste bieten, de graanoogst, de 2de bieten en het dorsen behoorden tot deze seizoenarbeid. In 1988 werd het monument *"De Seizoenarbeider"* te Rillaar opgericht. We reden langs de Molen van Leefdaal te Rillaar, langs Messelbroek, dat bekend was voor de kweek van boerenpaarden, langs Testelt en langs Zichem, dat zo mooi beschreven werd door Ernest Claes in zijn boek *"Jeugd"*. Het *"Witte monument"* en het *"Ernest Claesmonument"* vinden we in het dorpscentrum.

Via de Marketoren of de Maagdentoren en de stad Scherpenheuvel met zijn basiliek reden we naar Schoonderbuken, waar in de 12de eeuw een Gasthuis was van de Norbertinessen. In Schoonderbuken bemerkten we het monument van de bezembinder. We namen de koffie in 't Klaverke te Schoonderbuken.

Vervolgens ging het langs het huisje van een seizoenarbeider gebouwd in ijzerzandsteen en in handgevormde kareelsteen, het huisje staat op de rand van het bos.

In Onze-Lieve-Vrouw-Tielt gaat de vroegste Onze-Lieve-Vrouwkerk terug tot de 10de eeuw volgens de archeologische vondsten. In Glabbeek hield de Sint-Brigitta melkerij uit 1901, gelegen in een melkveegebied, stand tot 1986. Er is eveneens een fruitveiling. Nu is er het gemeentehuis gevestigd. De zagerij is de dancing *"De Bunker"* geworden.

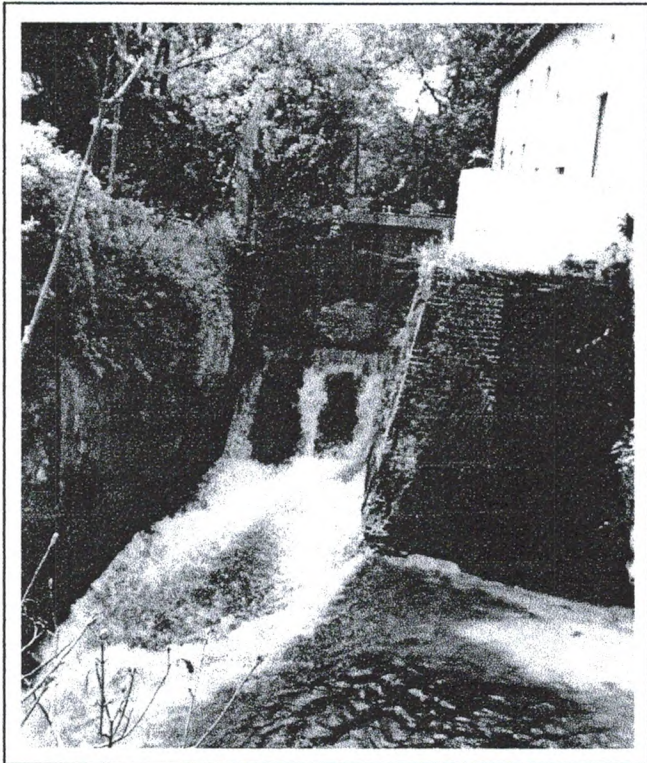

In Tienen bezochten we de kerk van Onze-Lieve-Vrouw van de Poel. Ze dankt haar naam aan de poel die er lag en voordat de grote markt er werd aangelegd. Langs de buitenzijde van de kerk is er een grot met bronnetjes wat op een zeer vochtige ondergrond wijst.

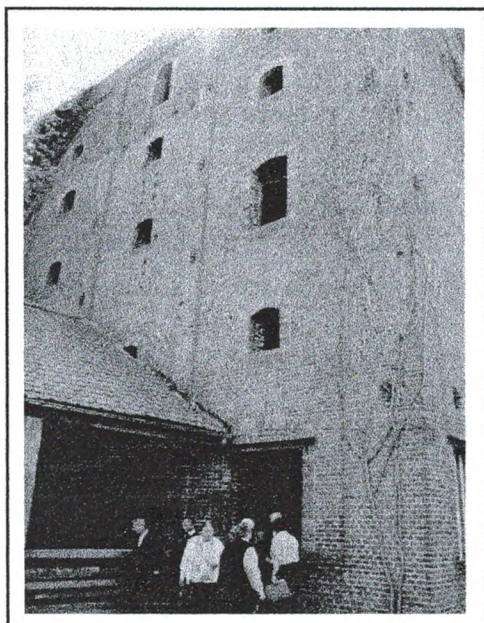
Het middagmaal werd genomen in de Taverne Gambrinus naast het stadhuis van Tienen.

's Namiddags werd een bezoek gebracht aan Haspengouw en Waals-Brabant, waar de seizoenarbeiders tewerk gesteld waren.

In Eliksem werd de Koningsmolen op de Kleine Gete bezocht.

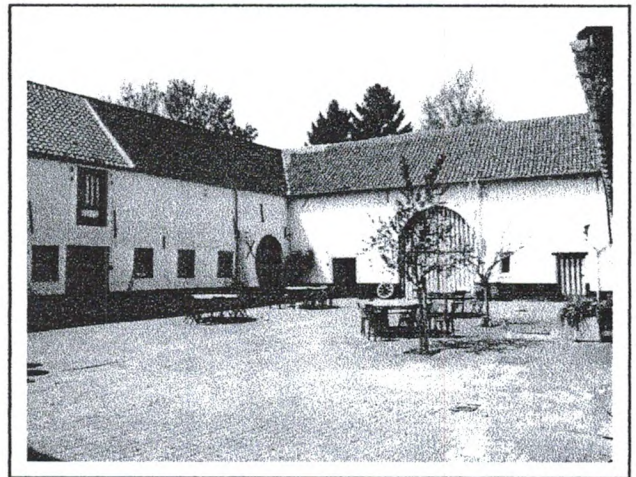

Bij deze watermolen was een cichorei-ast, 18 meter hoog met vier verdiepingen. De witloofwortelen werden in stukken van 4 gehakt. De ast werd gestookt met een cokesvuur.

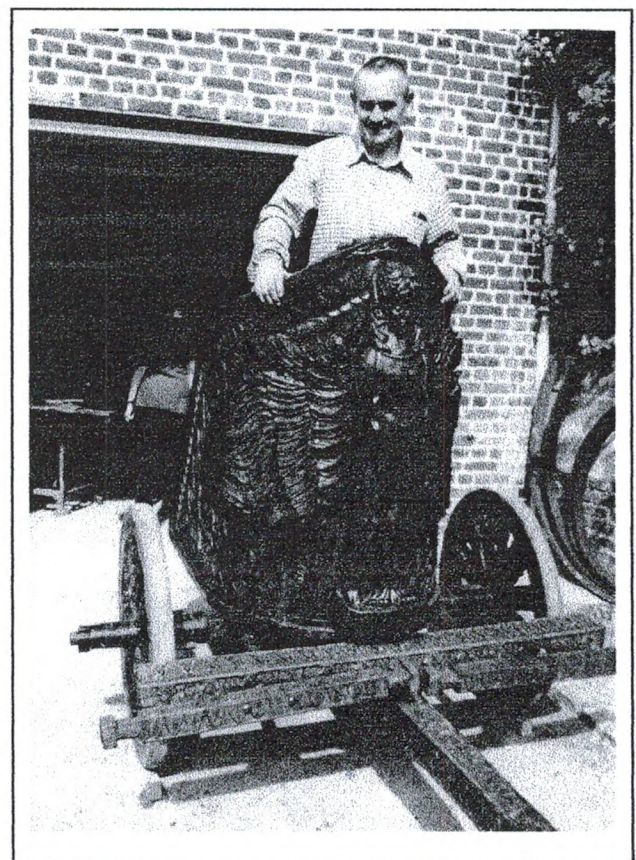

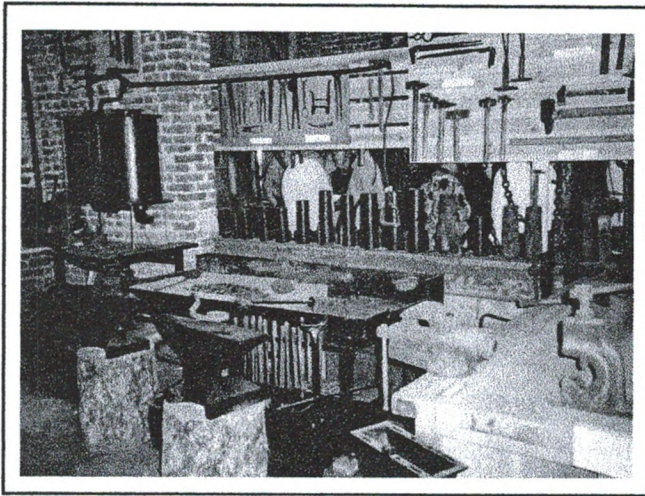
In Laar kregen we het beeld van de Sint-Trudokerk en van de tiendenschuur. Deze laatste werd gebouwd in de 18de eeuw door pastoor Lories, die er ook zijn monument kreeg.

In Neerwinden reden we langs de H. Kruiskapel, die herinnert aan de veldslagen van Neerwinden in 1693 en 1793. De laagstammen in de fruitteelt van het Hageland zijn hier in Haspengouw vervangen door hoogstammen. Zo kwamen we terecht in Attenhoven met de Sint-Petrushoeve, in vakwerk maar een desolote indruk achterlatend, de restauratie is laat nog altijd op zich wachten.

In 't Smidshof, bij Herman Decat werden we op een rondleiding vergast.

Rondetafel voor VCMleden op woensdag 9 juni 2004.

Deze rondetafel bijeenkomsten zijn bedoeld om de leden in de gelegenheid te stellen hun noden bekend te maken en de contacten tussen de leden te bevorderen. De bijeenkomst ging door in het Rijn -en Binnenvaartmuseum te Antwerpen.

Rijn -en Binnenvaart Museum.

Enkele straten waren we verwijderd van Waals-Brabant: Racourt en Orp-le-Grand.

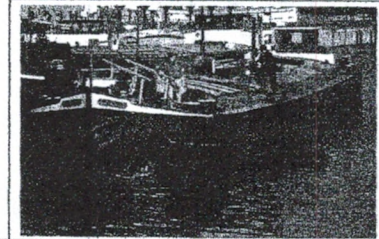
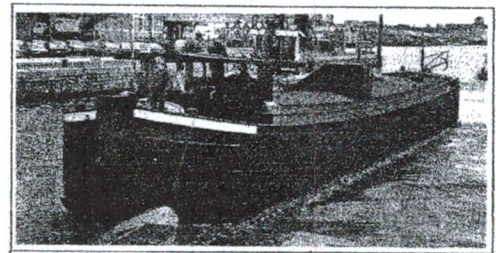

Daar bezochten we de Romaanse kerk "Martin en Adèle", de crypte met het graf van Ste-Adelia, vereerd werd tegen oogziekten.

De abdijhoeve "La Ramée" was het type voorbeeld van een luxueuze Waals-Brabantse hoeve. Langs Jodoigne en het steendorp Gobertange reden we naar Hoegaarden.

Na een tocht langs het Kapittelhuis, het pachthof "Het Arendsnes" en de hoeve van de 11.000 maagden kwamen bij de laatste stop, een drankstop om te genieten van een "Grand Cru" of "Witte van Hoegaarden". Een prachtige dag liep ten einde.

Rijn- en Binnenvaartmuseum v. z. w.

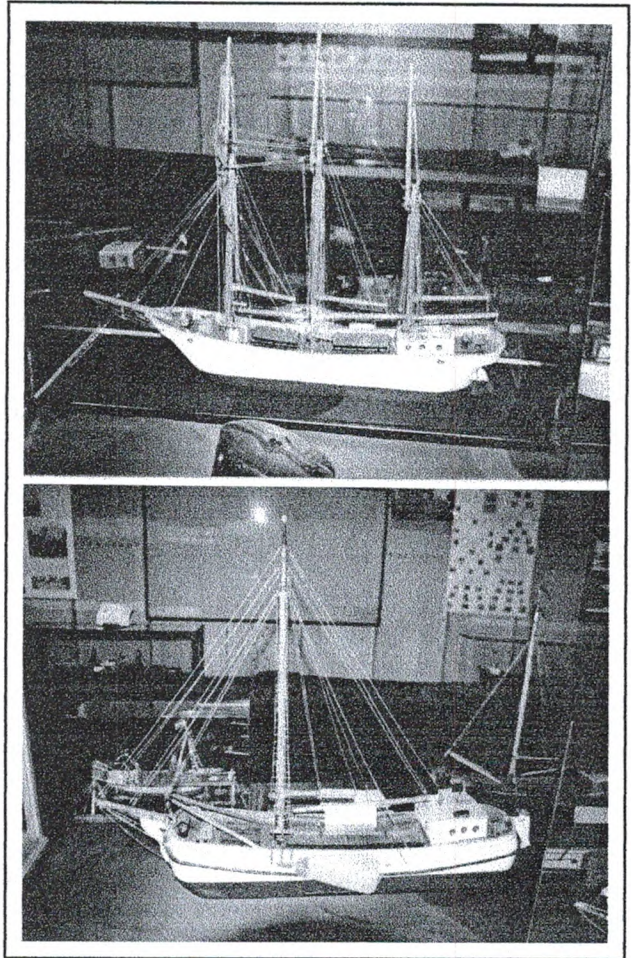
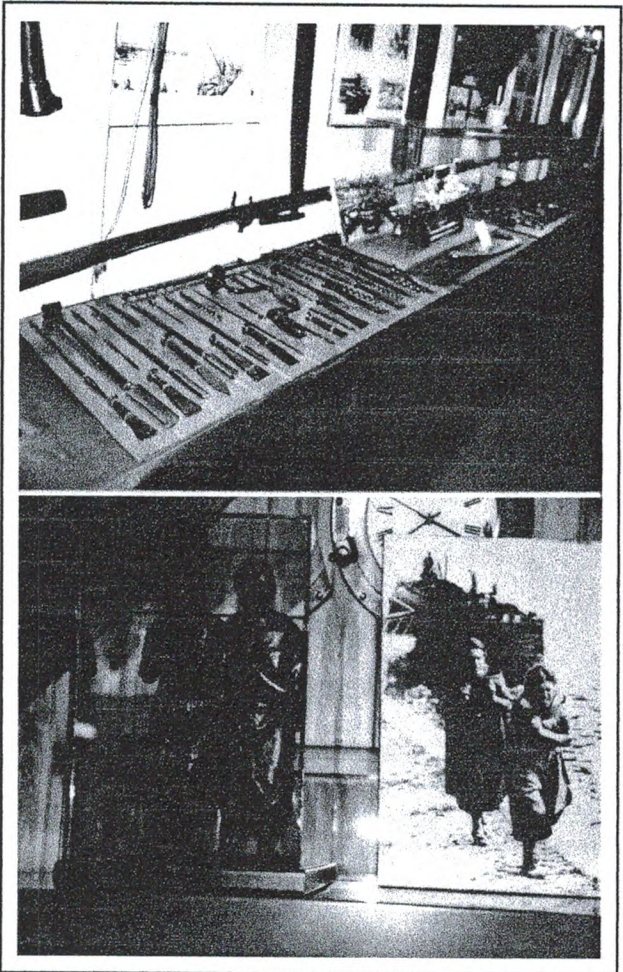
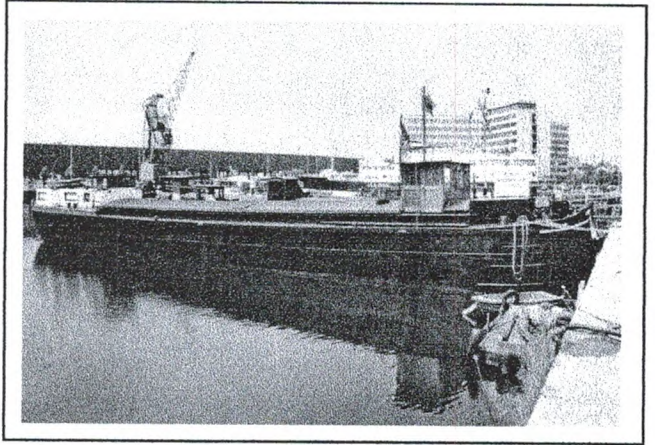
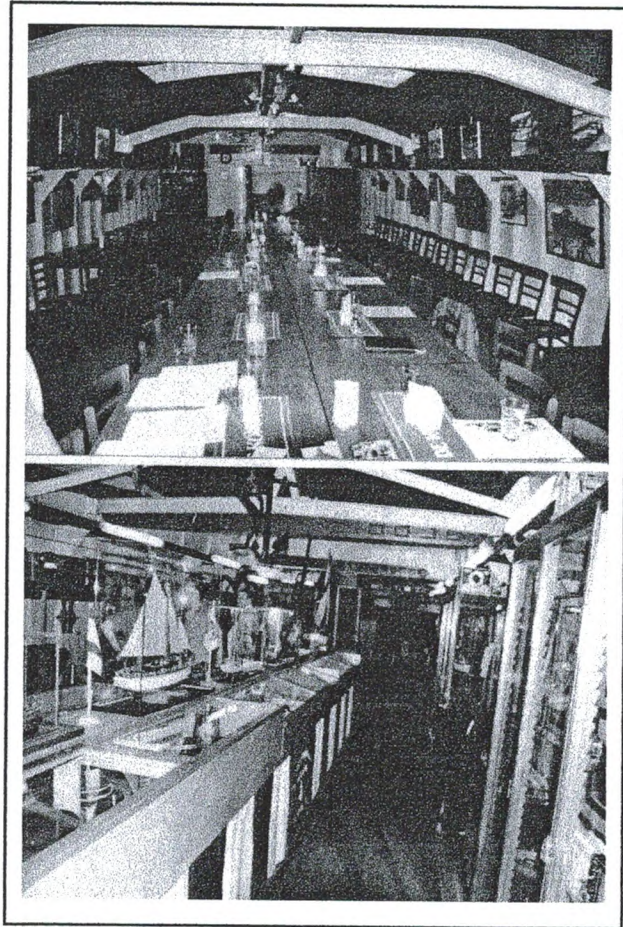

Bonapartedok - Antwerpen - Nieuwpoortkaai

Het Rijn -en Binnenvaartmuseum werd opgericht in 1977 door een aantal schippers, die de erfenis van de binnenvaart voor het nageslacht wensten te bewaren. De organisatie beschikt thans over drie oude binnenschepen als basis in het oudste dok van Antwerpen, het Bonapartedok.

Ze zijn ingericht als drijvende tentoonstellingsruimte, waar oudgedienden uit het schippersleven elkaar kunnen treffen.

Sinds 1986 richt de vzw elk jaar de Open Scheepvaartdagen in, als trefpunt voor de maritieme industrie, de binnenvaart en in toenemende mate ook de vrijetijdsschippers. Tot de collecties van het museum behoren, benevens de drie voormelde vaartuigen (waarvan sommige in het begin van deze eeuw nog onder zeil voeren), enkele oude scheepsmotoren, veel van de ondergang geredde uitrusting en een keur aan scheepsmodellen.

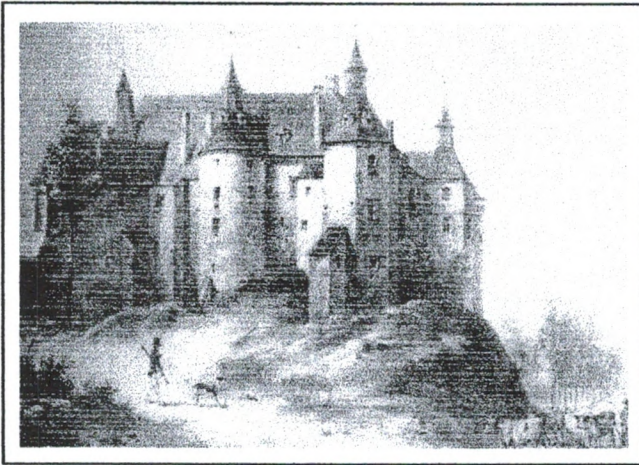

Ecaussinnes-Lalaing.

Op zaterdag 19 juni ontving de Koninklijke Vereniging der Historische Woonsteden van België haar leden op het Château Fort van Ecaussinnes -Lalaing.

De burcht laat nog steeds de sporen na van de soberheid uit de Middeleeuwen en is vervuld met de herinneringen van de grote families die er hebben gewoond. Terwijl de gelijkvloers nog de sfeer oproept, de kerker, de gotische kapel, de oude keuken, de wapenzaal, herinnert de verdieping eerder van de 17de eeuw.

Litografie door Jobard naar tekening van De Peellaert en Madou. Uit De Cloet "Voyage pittoresque dans le Royaume des Pays Bas..." dl. II, 1825, pl. 179 (GK.B).

In 1186 schreef men "Scassinnes-Sainte-Aldegonde".

De familie de Lalaing stelde er haar eigen naam voor in de plaats.

Aanvankelijk vormde de beide Ecaussines één heerlijkheid, die zich uitstrekte over de beide hellingen van de vallei.

De burcht Ecaussinnes-Lalaing is op een hoogte gebouwd, deze van Ecaussinnes-d'Engien in de vlakke. De kasteelheren konden, als leenheren, de hoge, de middelbare en lage jurisdictie spreken.

Het zinnebeeld van deze rechtspraak was de schandpaal, hij stond op de Kaakplaats (Place du Pilon).

Het kasteel van Ecaussinnes-Lalaing was strategisch gelegen aan de grenzen van het graafschap Henegouwen.

Op de hoogte, aan de oever van het Zenneke (Sennette) gelegen, vormde het een uitstekende uitkijkpost voor de bewaking van de weg, die van Brabant kwam.

Het kasteel nam een sleutelpositie in de verdedigingsgordel, die het gebied Kamerijk scheidde van het prinsbisdom Luik

Kasteel van Jodoigne-Souveraine (Opgeldenaken) en de Abdij "La Ramée" te Jauchelette.

Colette Vanderbeken

juni 2004

Op zondag 20 juni 2004 hield de "Association Royale Office Généalogique et Héraldique de Belgique" zijn statutaire algemene vergadering in de Abdij van "La Ramée" te Jauchelette.

Een rondleiding aan en in het kasteel van Opgeldenaken (Jodoigne-Souveraine) ging de vergadering vooraf.

Een korte samenvatting over de, de Glymes de Geldenaken (Jodoigne), bewoners van het kasteel Jodoigne - La Souveraine.

Ridder Jacques de Glymes, na zijn huwelijk met de dochter van Rawelet, gezegd van Jodoigne-Souveraine.

Zijn zoon **Guillaume de Glymes, gezegd van Jodoigne-Souveraine** vocht te Bastweiler en kreeg in 1374 hiervoor, een vergoeding van 120 schapen, hij huwde met Gudule Moreel, gezegd de Rixensart.

Hun zoon **Jacques de Glymes, gezegd de Jodoigne, heer van Refayt**, hij huwde met Jeanne de Juppleu. **Jacques de Glymes** huwde met Sibylle de Daelhem, dochter van Adrien en Antoinette de Glymes de Berghes.

Jacques de Berghes huwde Julienne de Berghes, gezegd de Gutshoven. **Jacques de Glymes** nam deel in 1464 aan aan Kruistocht die hem terugbracht in 1466, hij was gehuwd met Catherine de Salmier. **Guillaume de Glymes de Hollebeque** huwde in 1524 met Catherine de Cottereau. **Jacques de Glymes** huwde met Jacqueline de Houtain., dame van Franquegnies.

Hun zoon **Charles de Glymes, burggraaf van Jodoigne en van Wastinne** hij huwde met zijn nicht, Jeanne de Houtain, dame van Hollebecque, Ebleghem, Neufville-lez-Soignies, hij schaakte haar uit het kasteel van Houtain daardoor kwam het tot een duel met Jean de Bethencourt, deze overleefde het gevecht niet (1601).

Zijn echtgenote stierf in 1615, hij hertrouwde met Odile, baronnes de Pallant, ze was weduwe van Charles de Brandenburg.

Zij op haar beurt nadat ze weduwe werd hertrouwde eerst met Florent de Ouren, heer van Tavingny en nadien met Jean, graaf de Berghes, burggraaf van Arleux.

De tweede oudste zoon **Winand, graaf van Glymes en Hollebecque en van het Heilig-Rijk, burggraaf van Jodoigne en van Wastinne, heer van Boneffe, Moerbeke en Hazebrouck, Neufville, Ebbelghem, Franquegnies, Wyngaerde, Withoven, Meteren, Molenbais-sous-Huppaye, Geest-Saint-Jean, Enines.**

Hij huwde met Michelle d'Yedeghem, dame van Bost. Hun tiende kind en zoon **Ernest, graaf van Glymes de Hollebecque en van het Heilig Rijk** huwde met Marie-Joséphine Gathovius.

Haar tweede huwelijk ging ze aan met Jean-Charles de Spangen, heer van Ottignies. Hun oudste zoon **Ernest-Joseph graaf van Glymes de Hollebecque en het Heilig-Rijk, burggraaf van Jodoigne en van Breucq** huwde eerst met Anne Therese de Paheau, nadien met Anne Philiberte Joseph de Boudry, gezegd de Climont.

De oudste zoon uit zijn tweede huwelijk, **Henri Joseph Nicolas, graaf van Glymes de Hollebecque en van het Heilig-Rijk** huwde met Elisabeth-Joseph de Lardinois de Ville.

Zijn broer Adolphe Joseph Labre van Glymes was burgemeester van Jodoigne-Souveraine.

Ernest Joseph Henri Nicolas, graaf van Glymes de Hollebecque huwde met Marie Henriette Charlotte Judith de Berlaymont.

Victor Joseph Louis Marie, graaf van Glymes de Hollebecque gehuwd met Therese Ferdinande Albertine Plunkett de Rathmore.

Theodore-Honoré, graaf van Glymes van Hollebecque gehuwd met Agnes Tirou. Hij overleed te Jodoigne-Souveraine in 1854.

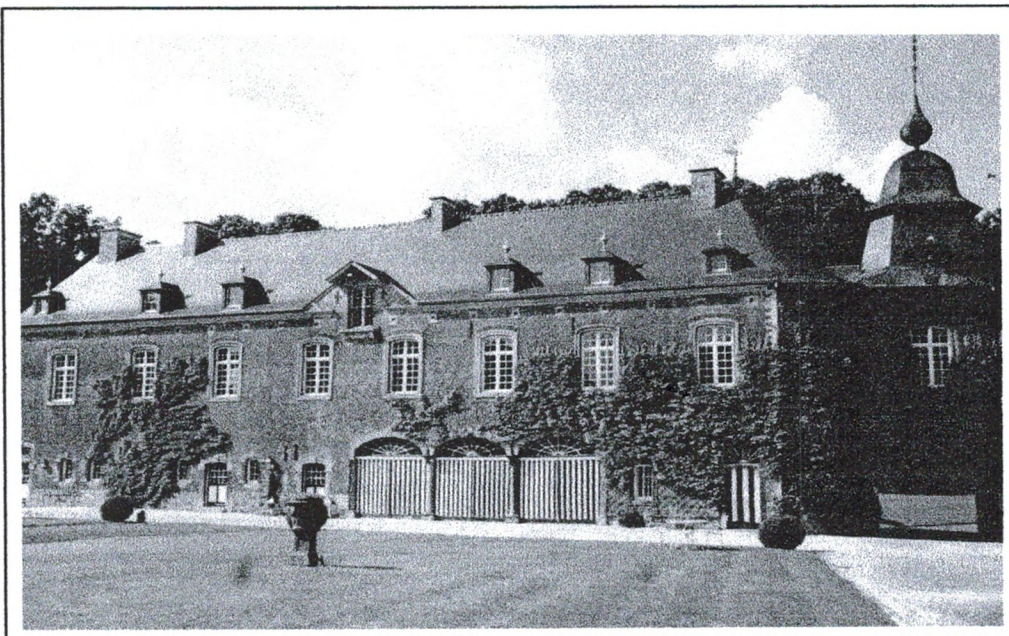
Libert-Joseph, graaf van Glymes de Hollebecque gehuwd met Caroline-Fanny Carlier.

Henri Ferdinand Ernest Joseph, graaf van Glymes de Hollebecque gehuwd met Marie-Therese Antoinette Josephine de Villers. Hij overleed te Jodoigne-Souveraine in 1865.

In de middeleeuwen vormde Opgeldenaken een parochie die op burgerlijk gebied in tweeën was verdeeld: een deel, waarover de hertog van Brabant rechtsmacht bezat, en het andere, veel belangrijker, waarover de macht aan de heren van Geten toekwam. Er waren twee leenheerlijkheden, de Jodoigne's en de Glimes.

Deze families stonden zeer vijandelijk tegenover elkaar. Deze strijd heeft in de 14de en de 15de eeuw het lot van het dorp aanzienlijk beïnvloed.

Bibliografie: Geschied- en aardrijkskundig woordenboek der Belgische gemeenten - E. De Seyn

Een rit door Midden-Brabant om herinneringen van, van Beethoven te zoeken.

Colette Vanderbeken juli 2004

Op de Vlaamse feestdag 11 juli 2004 organiseerden Heemkunde Vlaams-Brabant, de Gidsenbond Midden-Brabant, het Erfgoedhuis Kortenberg, de gemeenten Kampenhout, Kortenberg en en Bertem, de heemkringen van Haacht, Boortmeerbeek, Zemst, Erps-Kwerps, Kortenberg, Meerbeek en Everberg een van Beethoven uitstap.

De familie van Beethoven was te **Haacht** verbonden aan de befaamde koraalschool, het gebouw stond achter de Sint-Remigiuskerk.

In het 18de eeuwse **Mechelen** leefde de grootvader van Lodewijk (Ludwig). Michaël van Beethoven was bakker in deze stad en zijn zoon Ludovicus volgde er de koraalschool van Sint-Rombouts, het gebouw staat rechts van de kathedraal.

Aan de Lamotsite was ooit het van Beethovenstraatje, de studenten zullen zich zeker de van Beethovenkelder en de Pekton herinneren. Hendrik van Beethoven en zijn zoon Mark, rechtstreekse voorouders van de componist, woonden in de gemeente **Boortmeerbeek**.

Het dorp van Aert van Beethoven is **Kampenhout** met de oude pastorie uit 1638 en de nieuwe pastorie uit 1755 en het monument van Lodewijk (Ludwig) van Beethoven. Josyne Van Vlasselaer, de echtgenote van Aert werd in Kampenhout door de burens van hekserij beschuldigd.

Ze werd als heks te Brussel verbrand in 1595. In Nossegem vinden we nog steeds naamdragers van van Beethoven.

Te **Kortenberg** was Engelbert van Beethoven getuigen bij de gerechtelijke dwaling in 1841.

Ook te **Leefdaal** zijn er nog naamdragers van Beethoven.

Bertem met zijn pastorie uit 1770 in Lodewijk XVI-stijl en het mooi pachthof Forneville. Comeel van Beethoven werd te Bertem geboren in 1641.

Zijn zoon Michaël trok als bakker naar Mechelen. **Winksele** met de IJzerenberg waar het pachthof Hensmans het Hollands hoofdkwartier was tijdens de Tiendaagse Veldtocht in 1831 en waar Napoleon I in 1803 halte hield.

Lodewijk (Ludwig) van Beethoven verheerlijkte de eerste consul maar hij verwenste hem als keizer.

Tildonk met het kasteel de Behault du Carmois en het Ursulinenklooster uit de 19de eeuw.

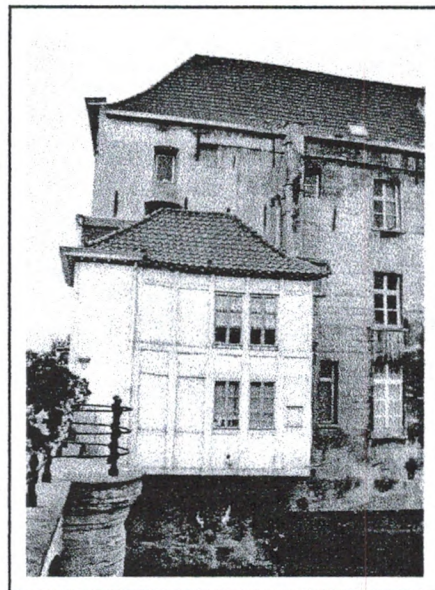
In 1985 werd door de Europese staats -of regeringsleiders als officiële Hymne

"De Ode aan de vreugde uit de 9de symfonie"
van Lodewijk (Ludwig) van Beethoven gekozen.

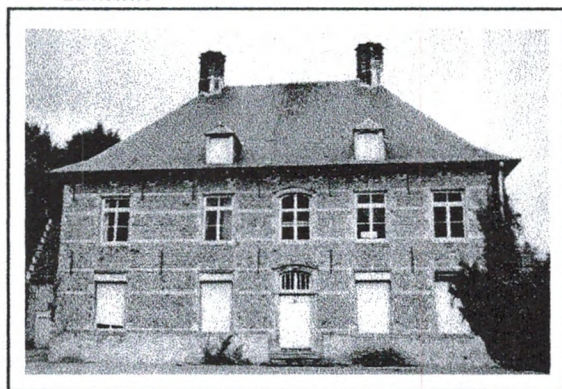

In Mechelen aan de linkzijde achter de Sint-Rombouts kathedraal staat het gebouw waar ten tijde van van Beethoven de koraalschool gevestigd was

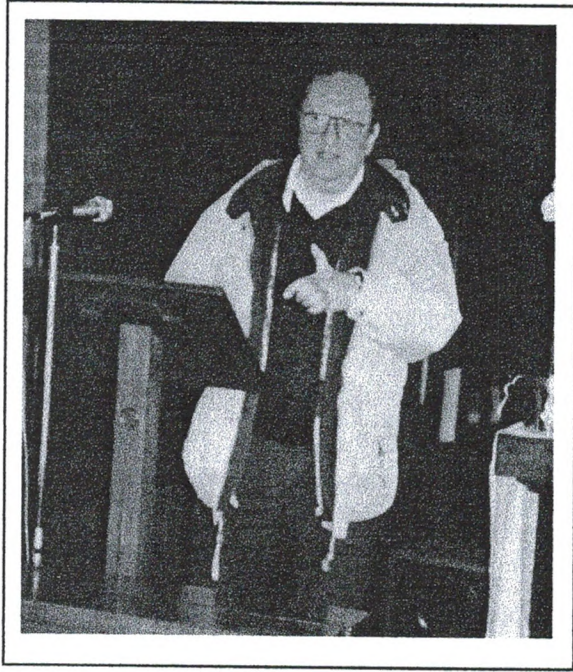
Op de hoogbrug staat of hangt het kleinste huisje van Mechelen. Enkele stappen verder was het Beethovenstraatje waar de Beethovenkelder gevestigd was, op de oude Lamotsite

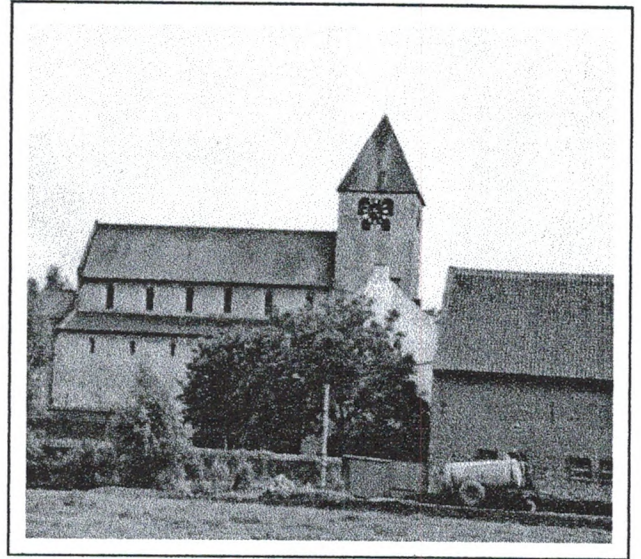
De pastorie van Kampenhout met aan de zijkant zicht op de oudste pastorie

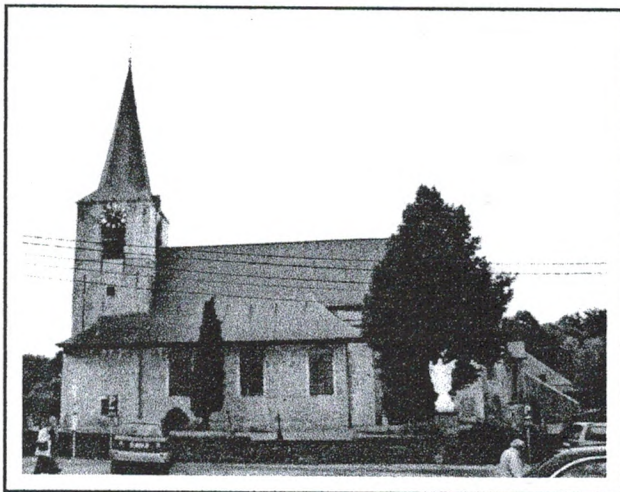
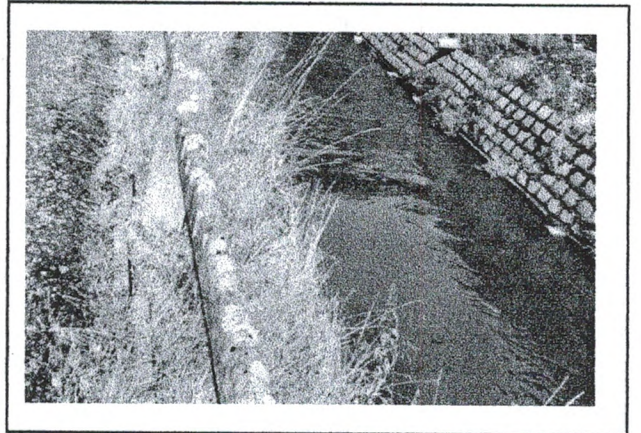
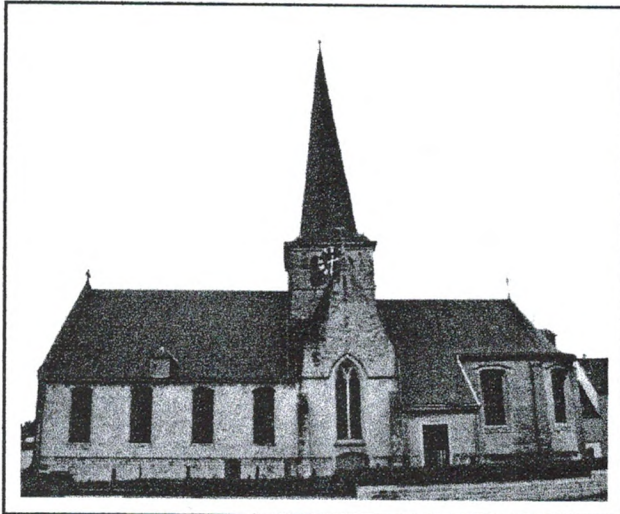
In het park van Kampenhout, bij het borstbeeld van Van Beethoven, drie afstammelingen van het geslacht Van Beethoven, waarvan één nog de naam draagt.

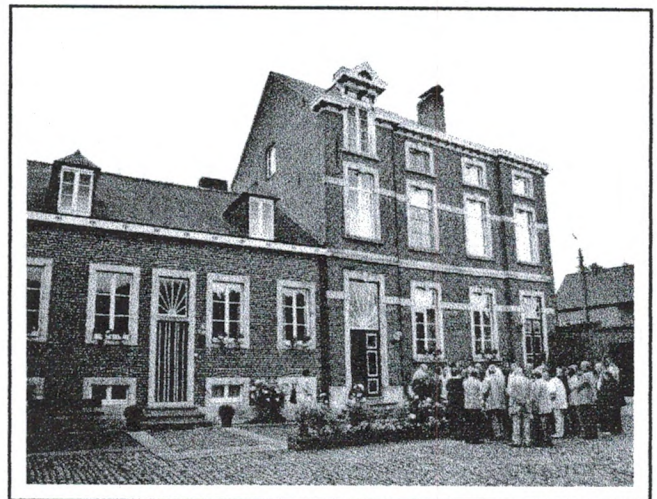
Henri Vannoppen geeft een geschiedenisles in de kerk van Nossegem

De kerk van Bertem met aan haar voeten de Voer.

De kerk van Leefdaal

Het Hof Hensmans te Winksele.

Bonn op 8 augustus 2004.

Colette Vanderbeken
augustus 2004

Ludwig van Beethoven geboren te Bonn op 17 December 1770, was de zoon van een nogal sombere figuur die gekend stond als een geweldlustige man en een groot drinker, hij was onder andere onhandelbaar bij de muzikale opleiding van zijn zoon.

Spijts alle buitensporigheden en plagerijen, die hem afschuw van de muziek zouden hebben doen krijgen, smeedde bij de jonge van Beethoven een heel persoonlijke gevoeligheid en visie op de muziek. Ludwig begon heel vroeg bewijs te leveren van een exceptioneel en groot talent.

Van Beethoven was heel erg verbonden met zijn moeder Maria Magdalena, hij noemde haar zijn "beste vriendin". Deze devote vrouw beschermde haar kinderen tegen de het overmatig drankgebruik van hun vader. Ze stierf in 1787 van tuberculose. Ludwig was toen 17 jaar oud.

Als volwassene was "van Beethoven" klein van gestalte maar stevig gebouwd. Hij droeg zijn zwarte haren nogal verwilderd. Zijn gelaat was schraal en zijn smalle lippen gaven hem een uitzicht van ernst en strengheid, zijn onwrikbare vastberadenheid uitstralend.

Hij was totaal niet bezorgd om zijn uiterlijk, zij die hem zagen wandelen in de straten zagen een man met de uitstraling van een excentriek. "Van Beethoven" had een ongeduldig karakter, impulsief en onverdraagzaam. Zijn aankomende doofheid zal daar zeker toe bijgedragen hebben.

In de herfst van 1826, ging hij met zijn butler Karl op verlof te Gneixendorf. Deze vertelde: vanaf vijf uur dertig zat hij achter zijn werktafel op maat stampend met handen en voeten, neuriënd en schrijvend.

Na zijn eerste lichte maaltijd trok Ludwig de velden in. Wandelend op maatpas, gebaren makend met handen en voeten en met fors stemgeluid stappend, dan eens op maat, dan met grote schrede, dan stilstaand om enkele ideeën neer te krabbelen op zijn aantekeningboekje.

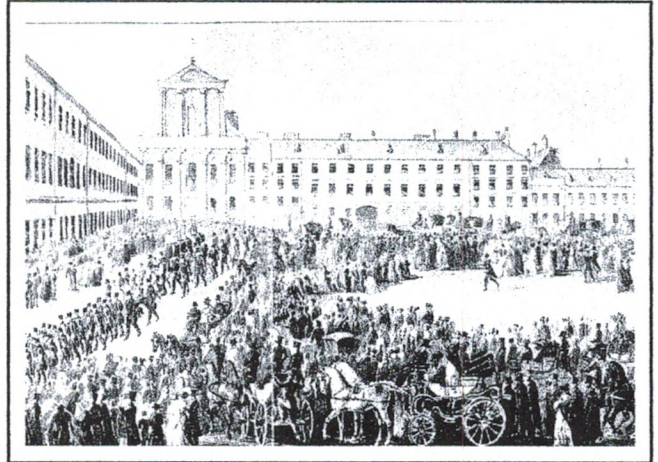
Begin december ging hij naar Wenen. Hij kreeg er een longontsteking.

Na een kort herstel ging het van kwaad naar erger. Hij kreeg een leververharding en waterzucht. Vanaf maart ging zijn toestand snel achteruit, drie dagen later sloot hij zijn ogen voorgoed.

Zijn begrafenis had plaats op 29 maart 1827 om drie uur in de namiddag.

Zowat 20 duizend inwoners van Wenen verzamelde op de plaats Schwarzpanierhaus, de laatste woonplaats van van Beethoven.

Tientallen fakkeldragers, en een koraal vergezeld op de toon van zware trombones brachten de componist een laatste eer.

Dit masker werd door

de schilder Danhauser gerealiseerd.

uit: *Au coeur du classique, les grands compositeurs et leur musique.*

Het Keurvorstendom Keulen

Maria Rütten augustus 2004

Bonn behoorde tot in 1794 tot het keurvorstendom Keulen.

Dit keurvorstendom en aartsbisdom was één van de vele kleine staten, die tezamen het "*Heilig Roomse Rijk der Duitse Natie*" vormden.

Het was niet zonder politieke betekenis, want de aartsbisschop had immers als keurvorst bij de verkiezing van de Duitse keizer, kiesrecht.

Sinds de slag van Woeringen in 1288 - die gestreden werd door de hertog van Brabant en de Keulenaars tegen de aartsbisschop van Keulen - was Keulen geen bisschopsstad meer. De aartsbisschop mocht wel nog een bezoek brengen aan de stad, maar mocht er niet wonen.

De aartsbisschoppen verbleven in de kastelen in de omgeving van Keulen. Zij hadden nog altijd belangrijke rechten in de stad, vooral op juridisch vlak.

Daarover ontstonden in de 15de eeuw nieuwe geschillen. Aartsbisschop Ruprecht von der Pfalz deed beroep op Karel de Stoute. Deze slaagde er niet in de in opstand gekomen steden zoals Keulen en Neuss te overwinnen.

In 1475 werd Keulen vrije Rijksstad. Vanaf dan vestigden zich de keurvorsten in Bonn.

Vanaf 1723 werd het gebied bestuurd door een heel verkwistende aartsbisschop en keurvorst: Clemens August van Beieren uit het huis Wittelsbach. Clemens August haalde veel befaamde kunstenaars naar zijn Hoff waar uiteindelijk 1600 hovelingen hun brood verdienden. Eén van hen was de jonge Lodewijk of Ludwig van Beethoven.

Clemens August overleed in 1761 tijdens een feest in Ehrenbreinstein bij Koblenz, thans hoofdzetel van het keurvorstendom Trier.

Zijn opvolger, Maximiliaan Friederich (Graaf von Königsegg-Rotenfels), broer van de Graaf van Erps, begon onmiddellijk met een hervorming van de financiële situatie. De wedden van het personeel werden verlaagd en ook de burgers verdienden minder. Voor het grote gezin van Johann van Beethoven was dit een probleem.

De componist Ludwig van Beethoven was veertien jaar oud, toen in 1784 de laatste keurvorst van Keulen in functie trad.

Maximiliaan Frans van Habsburg-Lotharingen, broer van keizer Jozef II, was een vorst uit de tijd van de verlichting. Hij bevorderde enorm het theater en de muziek in Bonn.

Dankzij hem ontstond een nauwe band tussen Bonn en Wenen. Tijdens zijn bewind beleefde het keurvorstendom een laatste, kortstondige bloeiperiode.

In 1794 moest keurvorst Maximiliaan Frans vluchten voor de Franse troepen, die het Rijnland bezetten.

Het gebied links van de Rijn kwam onder Frans bewind. Het werd "*Département de Rhin et Moselle*". Bonn werd een belangrijke onderprefectuur.

Het keurvorstelijk Hof werd opgeheven. De kloosters en de universiteit werden gesloten.

Wie zijn brood aan het keurvorstelijk Hof verdiende, werd werkloos. In 1815 kwam het Rijnland aan Pruisen. Voortaan maakte het deel uit van Rijnpruisen.

De familie van Beethoven te Bonn.

In 1733 kwam Lodewijk of Ludwig van Beethoven naar Bonn. Zijn broer Cornelius, die koopman was, volgde hem kort nadien vanuit Mechelen naar Bonn.

Reeds in 1734 huwde Cornelius met de weduwe Helene de la Porte, geboren Caem. Door dit huwelijk verkreeg Cornelius het poorterrecht van de stad, wat de handel natuurlijk vergemakkelijkte.

Helene overleed in 1755. Het echtpaar had geen kinderen. Cornelius huwde een tweede keer met een tante van zijn eerste vrouw, Anna Barbara Marx, ook een weduwe. De twee dochters uit dit huwelijk stierven vroeg. Cornelius was een succesvol zakenman.

Hij werd zelfs hofleverancier, vooral wat betreft kaarsen.

Cornelius was niet het enige lid van de familie van Beethoven, dat Ludwig naar Bonn volgde.

Zijn ouders, Michael van Beethoven en Maria Louisa Stuyckers vluchtten in 1739 voor hun schuldeisers.

Ze trokken niet onmiddellijk naar Bonn. In 1739 werden zij ingeschreven in het bevolkingsregister van Kleef. Vanuit Kleef verhuisden zij verder naar Bonn, waar zij in 1749 overleden en begraven werden.

De vader in juni, de moeder in december.

Ludwig van Beethoven, die in de lente van 1733 naar Bonn kwam, huwde op 17 november 1733 met Maria Jozefa Poll. Ze werd rond 1714 geboren. Ze raakte om onbekende redenen verslaafd aan de drank.

Haar echtgenoot zag zich genoodzaakt om haar in een klooster onder te brengen, waar ze in september 1775 overleed. Haar man stierf twee jaar eerder.

Johan was de enige van drie kinderen die in leven bleef. Van hem zijn noch geboorteplaats noch geboortejaar gekend want zijn naam is niet te vinden in het doopregister van de Sint-Remigiuskerk. Misschien is hij buiten Bonn geboren, in het dorp waarvan zijn moeder afkomstig was. 1739 en 1740 zijn mogelijke geboortejaren.

Op 12 november 1767 trad hij in het huwelijk met Maria Magdalena Keverich. Van de zeven kinderen uit dit huwelijk stierven er vier op jonge leeftijd.

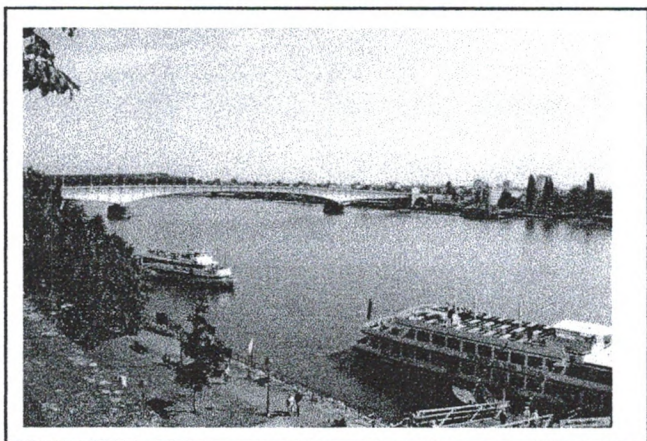
Ludwig was amper zeventien jaar oud toen zijn moeder op 17 juli 1787 stierf. De situatie van de familie was na de dood van zijn moeder rampzalig.

Het ging achteruit met Johann. Zijn zoon moest meer en meer de leiding van de familie overnemen.

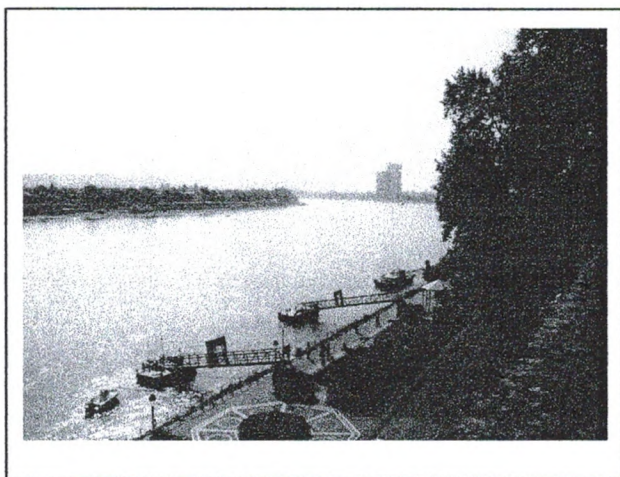
In 1789 werd Johann zelfs ontslagen. Zoon Ludwig verkreeg de helft van het salaris van zijn vader, om de familie te kunnen onderhouden.

Dankzij zijn beschermheer graaf Waldstein kreeg Ludwig de toestemming van de keurvorst voor verdere studies in Wenen zonder daarbij zijn salaris te verliezen.

Deze gunst werd hem toegestaan met de bedoeling na zijn studies te Wenen opnieuw aan het Hof van Bonn te werken.

Op 2 november 1792 reisde hij voor de tweede keer naar Wenen om lessen te nemen bij befaamde kunstenaars. Hij kwam nooit meer naar Bonn terug. Zijn broer Kaspar Anton Karl verliet Bonn voor de bezetting van het Rijnland door de Franse troepen in 1794. De jongste broer Nikolaus Johann volgde hem in 1795.

1. Bonngasse 20, het van Beethovenhuis.

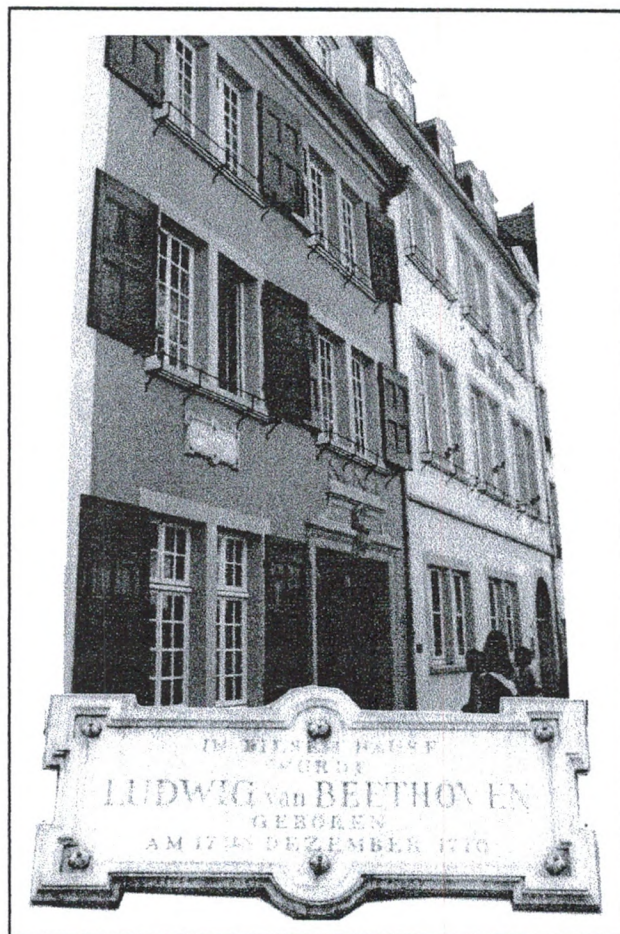
Het museum Beethovenhuis bestaat uit twee oorspronkelijke aparte gebouwen.

De ouders van van Beethoven woonden sinds hun huwelijk in het achterhuis, waar Ludwig van Beethoven op 16 of 17 december 1770 geboren werd.

Zeker is alleen de datum waarop hij gedoopt werd: 17 december 1770.

Het gezin bleef daarna maar enkele jaren in dit huis en verhuisde nog minstens driemaal. Het geboortehuis is echter het enige verblijf van van Beethoven in Bonn dat behouden gebleven is.

De "Vereniging van Beethovenhuis" is eigenaar van het gebouw. Zij heeft er ook het Beethovenarchief en een kamermuziekzaal bijgebouwd.

2. Wenzelgasse 25.

De familie woonde hier vanaf 1785. Op 17 juli 1787 overleed hier de moeder van van Beethoven.

Vanuit deze woning vertrok Ludwig in 1792 naar Wenen, gevolgd door zijn broers in 1794 en 1795.

3. Sint-Remigiuskerk, Brüdergasse.

In deze Minderbroederskerk uit de 12de en 13de eeuw - nu Sint-Remigiuskerk genoemd- begon Ludwig op 10-jarige leeftijd tijdens de vroegmis op het orgel te spelen. Bij een verbouwing van het orgel in 1904 werd de historische orgelkast door het Bonner orgelbedrijf Klais gedemonteerd en in 1908 aan de "Vereniging van Beethovenhuis" aangeboden.

Het orgel zelf werd tijdens W.O.II vernietigd.

Deze kerk is niet identiek met de oude Sint-Remigiuskerk, die de parochiekerk van de familie van Beethoven was.

4. Rathausgasse 13.

De bakker Gottfried Fischer heeft belangrijke aantekeningen over de jeugdjaren, de familie en de Bonner omgeving van de meester gemaakt. Dankzij bakker Fischer weten wij dat Ludwig een particuliere school bezocht, gelegen in deze straat, destijds Neugasse genoemd. Hij verbleef er maar enkele jaren. Zijn leraar was een zekere Ropertz. Ludwig van Beethoven heeft hier ook tijdelijk met zijn ouders gewoond in 1776 of 1777.

5. Rheingasse 24.

Hier stond vroeger het huis van meester-bakker Gottfried Fischer. Rond het jaar 1775 kwam de familie van Beethoven hier wonen.

In 1776 werd hier Ludwigs broer, Nikolaus Johann geboren. Buiten twee korte onderbrekingen, verbleef de familie hier tot het jaar 1785.

6. De eerste van Beethovenhal.

In 1845 werden te Bonn grote feestelijkheden georganiseerd ter herinnering aan de 75ste verjaardag van Ludwig van Beethoven.

Daarvoor werd binnen een periode van 11 dagen een grote houten hal opgericht. In deze hal kon men de meest befaamde werken van de meester, zoals de Missa Solemnis en de Negende Symfonie horen.

Na de feestelijkheden werd de hal afgebroken.

7. Slotkapel.

De componist Christian Gottlob Neefe onderwees Ludwig aan het orgel van de nieuwe kerk van het paleis. Vanaf 1784 was Ludwig hier de vaste organist met een eigen wedde, later ook altviolist en co-repetitor.

8. Zehrgarten.

Samen met studenten en leden van het Hof kwam Ludwig van Beethoven graag naar het café van de weduwe Koch, "Zehrgarten" genoemd.

De mooie dochter Babette van de weduwe werd ook door Ludwig zeer bewonderd.

9. Remigiusplatz.

Hier stond de vroegere Sint-Remigiuskerk.

In 1800 werd deze door de bliksem zwaar beschadigd en, later afgebroken. Deze kerk was dé parochiekerk van de familie van Beethoven. De meeste leden van de familie werden er gedoopt, de huwelijken en de uitvaarten gingen er door.

Ook het doopsel van Ludwig vond hier plaats.

De oude doopvont staat in de huidige Sint-Remigiuskerk.

10. Münsterplatz/Kaufhof.

Hier bevond zich het huis van de familie von Breuning, Emmanuel Joseph von Breuning kwam in 1777 bij een hevige brand van het kasteel om het leven.

Van Beethoven was piano-leraar van zijn dochter Eleonore en vriend van zijn zoon Stephan.

De weduwe Helene von Breuning kon een kalmerende invloed op de vaak expulsieve Ludwig uitoefenen. Stephan was in Wenen nog steeds één van zijn trouwste vrienden.

Bij de familie von Breuning kwam hij ook in contact met zijn vriend Franz-Gerhard Wegeler en met graaf Ferdinand Waldstein uit Wenen.

11. De kathedraalschool.

Hier bezocht de jonge Ludwig enkele tijd de Latijnse school van het Sint-Cassiusklooster dicht bij de kathedraal.

12. Het Beethovenmonument.

Het monument werd opgericht ter gelegenheid van de feestelijkheden rond zijn 75ste verjaardag.

Zowel Koning Friedrich Wilhelm IV van Pruisen als ook Koningin Victoria van Engeland en Alexander von Humboldt namen deel aan de plechtigheden.

13. Dreieck 6.

Hier woonde de familie van Beethoven een korte tijd in 1774 of 1775. Kaspar Anton Karl werd hier geboren. Hij werd gedoopt in de Sint-Gangolfkerk.

14. Bonngasse 13/17.

Af en toe bezocht Ludwig hier een particuliere Latijnse school. Op 14 mei 1789 begon hij ook studies in wijsbegeerte aan de nieuwe, door Max Franz gestichte, universiteit.

Hij verbleef er maar enkele maanden.

De eerste gebouwen van deze universiteit waren de gebouwen van het Jezuïetencollege dat Johann van Beethoven enkele jaren had bezocht.

15. Berliner Freiheit.

Ter gelegenheid van de 100ste verjaardag van van Beethoven werd te Bonn een groot feest georganiseerd. Daarvoor werd een tweede van Beethovenhal gebouwd. Het was een constructie in hout met 1500 zitplaatsen.

Deze hal werd vernietigd in W.O. II.

16. Huidige van Beethovenhal.

Geopend in september 1959.

17. Beethon.

Het woord "Beethon" komt van van Beethoven en Beton want heel de buste uit 1986 is gemaakt uit beton.

18. Het oude kerkhof.

Maria Magdalena Keverich, de moeder van Ludwig, werd hier in juli 1787 begraven.

Het graf werd herontdekt in 1932. De "Vereniging van Beethovenhuis" liet er in 1970 een kopie van de oude grafsteen oprichten.

Bonn: hoofdstad van de Bondsrepubliek Duitsland van 1949 tot 1990.

In 1949 werd Bonn "voortopige" hoofdstad van de nieuwe Bondsrepubliek Duitsland. Het duurde tot in 1973 voordat een bondskanselier Willy Brandt het aandurfde Bonn officieel als hoofdstad aan te duiden.

Het leverde hem heel wat kritiek op bij zijn tegenstanders.

Nochtans was men reeds vanaf 1970 begonnen de status quo als voorlopig onveranderlijk te aanvaarden.

Er was een verdrag tot stand gekomen tussen staat, land Noord-Rijnland-Westfalen (NRW) en de stad

Bonn met de beslissing om Bonn systematisch tot hoofdstad uit te bouwen.

Tussen 1970 en 1980 werden vele nieuwe gebouwen voor politieke doeleinden opgericht.

Met het verdrag over de eenmaking van Oost -en West-Duitsland begon de hoofdstaddiscussie opnieuw. Er werd voor Berlijn gekozen.

Tegen 1999 moesten alle politieke instellingen naar Berlijn verhuisd zijn.

Bonn was ontgoocheld over de beslissing. Men poogde een compensatie te verkrijgen.

In 1994 werd Bonn een bedrag van 1,7 miljard euro toegestaan voor de opbouw van een nieuwe infrastructuur.

De stad raakte uiteindelijk ook niet alle politieke instellingen kwijt. Zeven ministeries bleven in Bonn. Bepaalde federale overheidsdiensten moesten naar Bonn verhuizen zoals b.v. het Rekenhof.

Bonn heeft de titel "Bundestadt". Sinds 1996 zijn er tien kleine organisaties van de VN gevestigd. Bovendien tracht Bonn een reputatie als belangrijke congresstad op te bouwen.

De congressen gaan door in het voormalige parlamentsgebouw.

Bonn heeft nu 8 % werklozen. De immobiëlesector is in Bonn niet in elkaar gestort, wat men eerst vreesde. De huur -en koopprijzen voor woningen zijn onveranderd gebleven.

Wijn uit het Ahrdal.

In Duitsland vindt men vooral witte wijnen. Maar in het 98 km lange Ahrdal kan men dankzij speciale geologische en klimatologische gegevens ook blauwe druivensoorten kweken.

Er heerst een soort microklimaat. Het Ahrdal ligt in de regenschaduw van de Hoogeifel.

Daardoor valt er minder neerslag. De rotsachtige dal wanden stapelen overdag zon energie op en geven deze tijdens de nacht weer aan de omgeving af.

Daardoor koelt de lucht minder af dan in het Rijndal. De "koning" van de rode Ahrwijnen is de "*Blauer Spätburgunder*".

De druiven voor deze wijn worden zo laat mogelijk geoogst. Dit is niet zonder risico, maar het kan ook heel goede resultaten opleveren.

Andere gekende rode Ahrwijnen zijn: Blauer Frühburgunder, Blauer Portugieser, Dornfelder. In het Ahrdal worden ook witte druivensoorten gekweekt. Terwijl van de witte druif alleen witte wijn

gemaakt kan worden, kan men van de blauwe druif ook witte wijn maken of "Rosé", aan de Ahr "*Weissherbst*" genoemd.

Het sap van de blauwe druif is doorgaans kleurloos. De kleur van rode wijn is alleen te danken aan het weken van de druivenschil in het sap.

Bij de bereiding van rode wijn worden de druiven geplet. Dan wordt het mengsel van het vruchtvlees, het sap, de pitten en de schil overgebracht in open kuipen.

In de kuip vermengen de kleurstoffen en de aroma's zich met het sap. Bovendien worden onder invloed van de gistcellen de vruchtensuikers omgezet in alcohol.

Bij de bereiding van witte wijnen wordt de oogst onmiddellijk geperst. Het resultaat wordt overgebracht in gesloten kuipen waarin de gisting zal gebeuren.

De "*Weissherbst*" wordt gewonnen uit een blauwe druif die behandeld wordt zoals een witte druif.

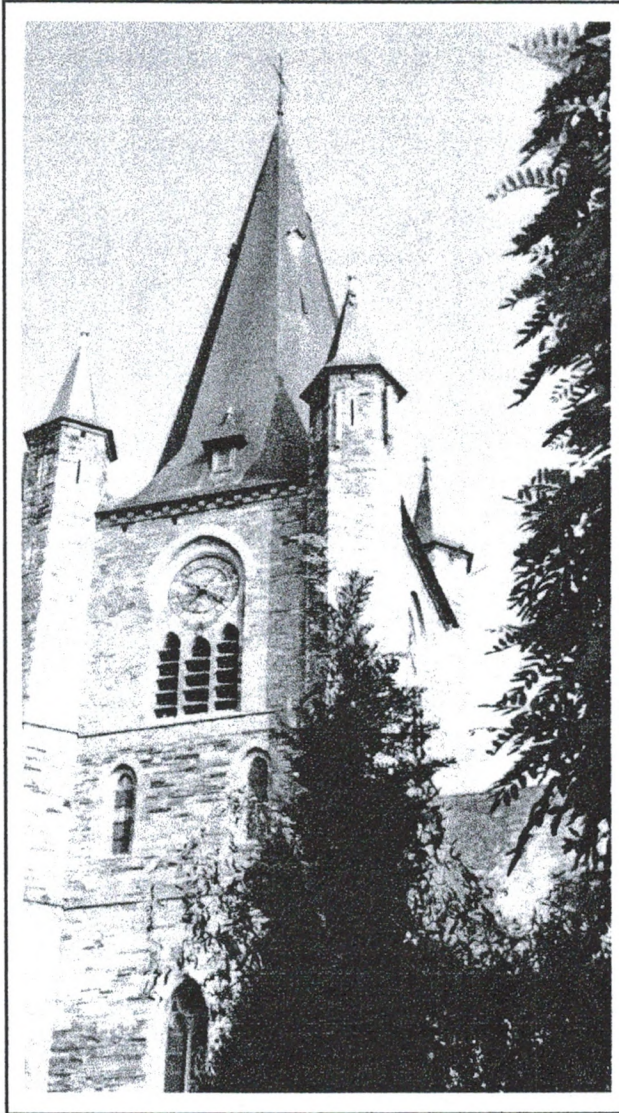
Alleen tijdens het pletten kunnen kleurstoffen van de schil in het sap terecht komen.

Daarom is de wijn alleen lichtjes gekleurd.

Herne, Lieferinge, Oetingen, Herfelingen, Gooik, Halle, Ecaussinnes-Lalaing, Edingen.

Colette Vanderbeken september 2004

Op zondag 5 september ging onze jaarlijkse uitstap naar het Pajottenland, Oost-Vlaanderen en een stukje Henegouwen.

Onze eerste stop was te **Herne**, deze oude Nervische nederzetting ligt op de grens tussen Vlaams-Brabant en Henegouwen, aan beide zijden van het riviertje de Mark.

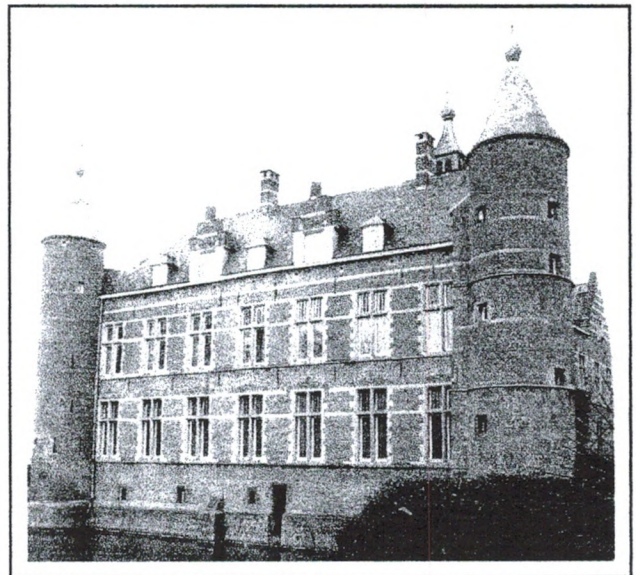
Het gebied ontleende zijn voorspoed aan het in de 14de eeuw opgericht kartuizerklooster, het eerste in de Nederlanden. Jammer genoeg zijn hiervan slechts het "*camera mulierum*" gastenverblijf (1716) en een grote schuur overgebleven.

Aan de voet van de zeer oude Sint Pieterskerk, de eerste bouw gaat terug tot de 11de -12de eeuw, hebben we in de bistro "*De Eglantier*" een tas koffie gedronken met een vers gebakken mattentaart.

Galmaarden, onder het oude bewind hing het dorp af van het graafschap Henegouwen en de Kastelenij Aat. Het vormde een uitgestrekt leen, rechtstreeks onderhorig aan het feodaal hof der graven van Henegouwen te Bergen.

Ieder jaar op Sint-Paulusdag (25 januari) doet een ruiter, gehuld in een witte mantel, een rit rond de kapel van het gehucht Sint-Paulus terwijl hij pauwelbroodjes (licht gebakken bollen van roggemeel, op voorrand gezegend) werpt.

Vollezele, het kasteel Steenhault is eigendom van de familie 't Kindt de Roodebeke en is van de 16de eeuw. In 1248 behoorde het leen Vollezele reeds toe aan de heer van Edingen die het hield van Margareta, gravin van Vlaanderen. Talrijke hoeve leggen getuigenis af van de rijkdom van de streek. Het Hof te Leisbroek (17de eeuw), Hof te Rensberg (17de eeuw), Hof Vanderveecken (18de eeuw), Hof te Brugge.

Zandbergen, dorp van de Lalaing, het kasteel van de 17de eeuw is met water omringd. Zandbergen hoorde toe aan de gelijknamige familie en werd achtereenvolgens eigendom van de families Van Aa, d'Oultre, de Liedekerck, d'Oisy, d'Enghien en de Lalaing. In de Onze-Lieve-Vrouwekerk is een prachtig grafmonument van Maximiliaan de Lalaing.

Geraardsbergen zoals Zandbergen in Oost-Vlaanderen gelegen.

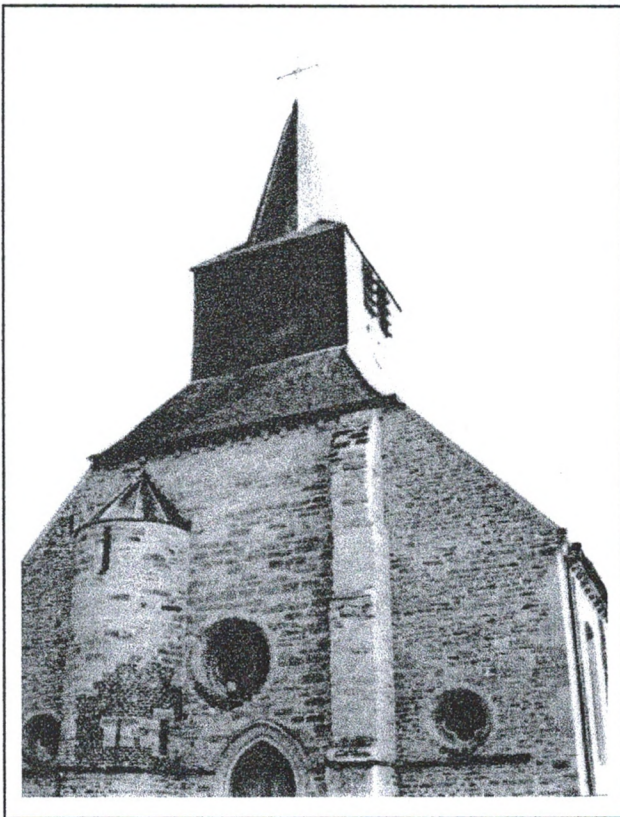
Een zeer mooi landschap langs en tussen de beide plaatsen aan de Dender.

Geraardsbergen is de stad van de mattentaarten, van de Ouden Berg met een bedevaartskapel uit de 18de eeuw en een oriëntatietafel, de Muur van de Ronde van Vlaanderen, de Sint-Adriaanabdij waar verschillende musea gevestigd zijn; kant, lucifers, e.a...

De eerste zondag van de vasten is er het gebruik: de pastoor-deken, de burgemeester en schepenen drinken wijn uit een zilveren 15de eeuwse beker en eveneens het veel besproken levende visje dat levend hun keelgat ingaat, nadien worden er krakelingen geworpen.

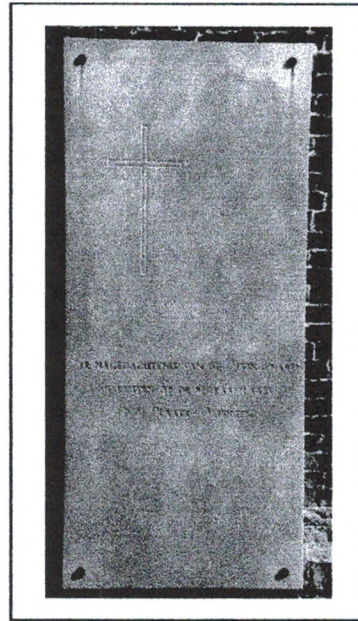
Er is ook de minder gekende, doch schitterende kerkje van het Onze-Lieve-Vrouw hospitaal, waarvan de bouwmeesteres Isabella de Colins d'Heetvelde was op het einde van de 18de eeuw, zij was er gedurende 50 jaar priorin. Haar lichaam rust in de kerk waar haar grafsteen te zien is.

Op de Grote Markt is eveneens de fontein van Manneken Pis, evenbeeld van dat van Brussel, maar de Geraardsbergenaars beweren dat hun beeldje ouder is.

Lieveringhe. is een piepklein dorpje in Oost-Vlaanderen. Een kerk, in loutere gotiek, dagtekent van het begin van de 13de eeuw met merkwaardige doopvont. Aan de gevel, onder de kroonlijst, merkt men dertien in evenveel arduinstenen gekapte mensenhoofden.

Grafdekking van de dorpsheer en praalgrafsteen met wapenschilden van: Colins, van Leefdaal, Herzeele, Herbais, enz...

De eerst gekende machtige heer heet Geeraard van Massemen, de laatste was Antoon-Philips-Fiacre-Ghisleen de Visscher, baron van Celles, de heerlijkheid in 1786 van Philippe Colins had afgekocht

Oetingen. Het kasteel Heetvelde, vroeger in het bezit van de familie Colins, is nu de eigendom van een Antwerps dokter. (Eveneens te Oetingen, vooral het gebeuren rond de verkoop van het ongesaneerd oude kerkhof als bouwgrond, het herbegraven van de menselijke resten bij de huidige kerk.

Waakzaamheid dringt ze op voor alle leden van heem-en geschiedkundige kringen)

Herfelingen. Over het grondgebied Herfelingen loopt de oude Romeinse heirweg van Edingen naar Asse. Het dorp werd volledig door de Fransen afgebrand in 1690.

Gooik. De heren van Kraainem bezaten het dorp Gooik in het begin van de 12de eeuw en hielden het in bezit meer dan 200 jaar. Het werd daarna aan Henri Taye d'Elewijt, heer van Wemmel, verkocht op 16 juni 1430. Het land van Gooik werd in 1652 tot baronie verheven ten gunste van Engelbert Taye. De Oude Cam of dwangbrouwerij werd gebouwd door de Gottignies in de 18de eeuw.

Pieter Breugel heeft de rijkdom en het landschap van het Pajottenland vereeuwigd omdat het de moeite waard was.

Ecaussinnes-Lalaing.

De imposante burcht met twee vierkante en acht ronde torens is gebouwd op een rotsachtige uitloper die de vallei van de Senette beheerst. In de vroege

Middeleeuwen was deze vesting van groot strategisch belang. De bouw begon al in de 12de eeuw, in 1450 herbouwde men reeds.

De heerlijkheid en het kasteel kregen de naam "*de Lalaing*" in 1357 door het huwelijk van Jeanne d'Ecaussinnes en Simon de Lalaing.

Door het huwelijk van een erfdochter, wordt Jean de Croÿ, graaf van Chimay, heer van de burcht.

De start met de verbouwingen die door zijn zoon Michel afgemaakt worden. Het uitzicht van toen is nog altijd zoals het nu is. Michel de Croÿ overleed in 1516.

De schitterende haard in "*petit granit d'Ecaussinnes*" draagt de wapens van Michel de Croÿ (1475), en is het pronkstuk van de wapenzaal. Wapens en koffers in Renaissance stijl vormen het meubilair.

De schilderijen van de familie Van der Brught versieren de wanden.

De grote keuken is van de 15de eeuw met een mooie tafel uit de 17de eeuw.

Het groot salon heeft dezelfde afmetingen als de wapenzaal (5m hoog en 12m op 15m), de haard is eveneens versierd met de wapens van Michel de Croÿ en de haardplaat met deze van Keizer Karel.

De kamer waarin Karel van Lotharingen meestal verbleef doet dienst als folklorekamer met voorwerpen uit de glasindustrie.

Het munten-medaille kabinet bevat eveneens een zegelverzameling afkomstig van oude documenten. De kapel, de torens en andere vertrekken zijn de moeite waard te bezichtigen.

De Sint-Aldegondekerk, gedeeltelijk gotisch is uit de 15de eeuw.

In de kerk is een grafsteen van Blondine Rubens, zuster van Pieter-Paul Rubens en een door haar geschonken retabel; een Maria Hemelvaart door Kasper de Crayer en een prachtig mausoleum van Michel de Croÿ, heer van Sempy.

Edingen.

Gelegen in de provincie Henegouwen, doch op de Vlaams-Brabantse grens.

Deze stad gaat terug tot de 12de eeuw, ze ontstond rond een kasteel en aan de heren ervan, dankt men zijn naam en luister.

Het was een gevaarlijke hoek, de Henegouwse, de Vlaamse en de Brabantse leeuwen hadden er meer dan eens een gevaarlijk treffen.

In 1390 volgt het "*Huis van Luxemburg*" dat van "*Enghien*" op, het wordt een weldoende periode voor de stad. Met het huis Bourbons-Vendôme (1547), leeft ook Enghien in het godsdienstgeweld en in de politieke strijd. Henri IV draagt de heerlijkheid over aan Prins-graaf Charles d'Arenberg in 1606, deze eerbiedwaardige familie drukt heden nog, op

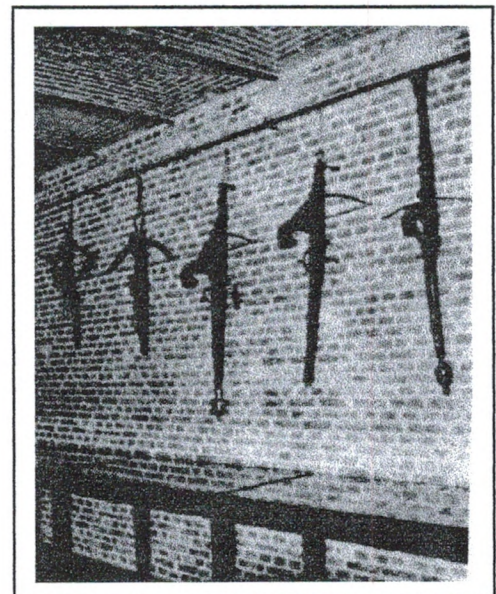
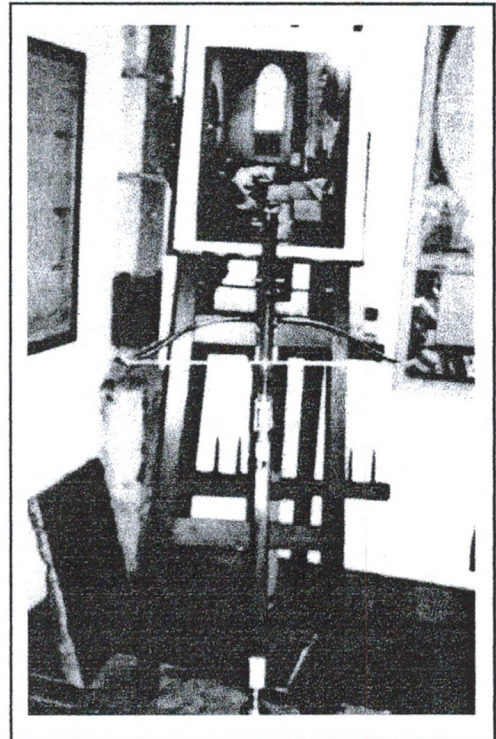
verschillende wijze haar naam en roem met een gulle stempel op Edingen.

De Sint-Niklaaskerk dateert uit de 14de eeuw, steeds verfraaid tot de 19de eeuw. Er is een 15de eeuwse retabel, mooie glasramen en een kerkschat.

Een park waarvan de oorsprong in de 15de eeuw ligt. In het park is de "*cercle des arbalétriers*" en een klein museum gevestigd.

Het stadhuis, in Italiaanse Renaissance, dagtekent uit 1878.

Edingen had een schepenbank vanaf 1199, en vanaf de 13de eeuw werd door de heer voorrechten verleend aan de inwoners.

Hofstade in een notendop.

Roger Van Kerckhoven juli 2004.

In tegenstelling met de omliggende dorpen vinden wij in Hofstade weinig sporen terug van vroegere beschaving. Geen enkel spoor laat zich verbinden met de huidige locatie van de gemeente Hofstade. Nochtans liep de heirbaan van Elewijt naar Rumst door Hofstade en was de Barebeek een belangrijke Romeinse waterweg. Bij de aanleg van het kanaal Leuven-Mechelen werden de resten van een Romeinse villa blootgelegd aan de Barebeek. Al deze relictten bevinden zich echter op de limieten van de gemeente en bepaalden geenszins het centrum.

Wanneer en hoe het toponiem Hofstade is ontstaan, maakt geen enkele bron duidelijk. Enerzijds is er een link met Hof-stede en anderzijds is het de naam van een bekend geslacht.

Ook moeten we rekening houden met Hofstade bij Aalst. Dat onze regio ooit tot het graafschap Aalst behoorde, werd genegeerd.

Hoe dan ook, tot nu toe zijn er geen harde bewijzen noch degelijk uitgevoerde hypothesen die zekerheid bieden.

Parochiaal was Hofstade afhankelijk van de parochie Muizen. Omdat het geen echt centrum bevatte, was Hofstade niet belangrijk. Het zat immers geprangd tussen nederzettingen met een rijker historisch verleden: Geerdegem, Zemst, Muizen, Elewijt en Hever. Daar een groot deel van de bevolking op de grenzen woonde, was de aansluiting bij die nederzetting begrijpelijk.

Bij het graven van de Leuvense vaart in 1750, werd Hofstade van Muizen afgesneden. Deze ingreep zou tot de onafhankelijkheid leiden, zowel parochiaal als gemeentelijk.

Het onderhouden van de zondagsplicht, het toedienen van de sacramenten, het inrichten van een kosterschool... dat alles verliep zeer stroef. Tijdens de gouden jaren tussen 1750 en 1790 voelde Hofstade zich benadeeld door Muizen.

Bij de kantonnale indeling in 1797 werd de basis gelegd voor de oprichting van de gemeenten.

Zowel Muizen met Hofstade als Weerde, Elewijt, Perk en Epegem ressorteerden onder het kanton Zemst. Toen kort daarna de gemeenten werden geboren werd Hofstade genegeerd omdat het niet genoeg inwoners had om tot een zelfstandigheid op te klimmen.

Indien Geerdegem niet bij Mechelen maar bij Hofstade was ondergebracht, dan was de onafhankelijkheid een feit geweest en was Hofstade helemaal geen kleine gemeente geweest.

De familie de Meester de Tilburg bereidde de oprichting van een eigen parochiekerk voor door een kapel te laten bouwen in het centrum van Hofstade.

Het bisdom erkende de kapel als parochiekerk in 1843. Zij werd toegewijd aan O.L.Vrouw van Goede Bijstand en kardinaal Engelbertus Sterckx voegde er de patroon Engelbertus aan toe. Trekpleister van de nieuwe kerk was het miraculeus beeldje van O.L.Vrouw van Affligem, gesneden uit een nog ouder beeld. De mooie kapel deed dienst als kerk tot in 1960.

Architect P. Rome ontwierp een kerk voor 400 gelovigen waarin hij het verleden met het heden trachtte te verzoenen.

De 18 glasramen in de weekkapel vertellen de kerkelijke geschiedenis van Hofstade. De ramen van de kerk zelf zijn klassieker opgevat en vertonen bijbelse symboliek.

Eens Hofstade een zelfstandige parochie was geworden, ijverden de inwoners nog meer om tot een gemeente uit te groeien. In 1870 verklaarde Leopold II Hofstade onafhankelijk. Graaf Cornet de Peissant werd de eerste burgemeester. Vrij van tradities kende het dorp een andere ontwikkeling dan de omliggende gemeenten.

Omdat de invloed van grote pachters niet op het bestuur woog evolueerde Hofstade tot een arbeidersgemeenschap met een grotere migratie dan elders. Tussen 1870 en 1970 verdubbelde het aantal inwoners: van 1550 tot 3100(ongeveer).

De verdeling van de gronden is een uitstekende parameter voor de sociale diversiteit: vele minuscule arbeiderswoningen opeengepakt tussen grote domeinen. Ook die tegenstelling bepaalde de evolutie van Hofstade.

De kerk tot 1960.

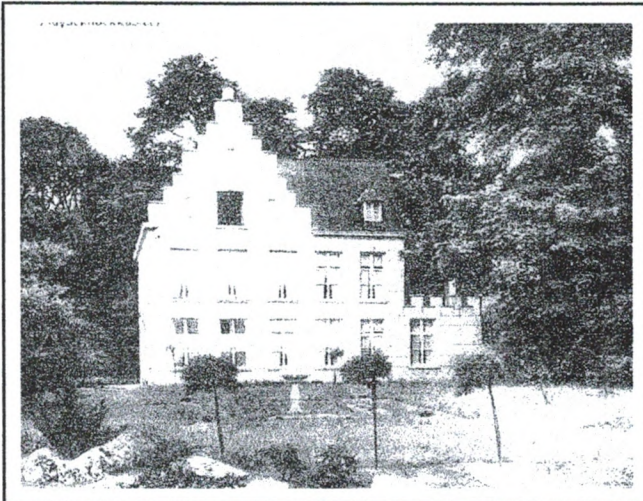

Hoewel we geen bewijzen bezitten, blijkt de eerste nederzetting in het huidige Hofstade, uit de Frankische periode te dateren. Zij bevond zich in de weide bocht van de Barebeek ter hoogte van het voetbalveld. Eens over de beek sloot de woonzone aan op de oude Romeinse heirbaan van Elewijt naar Rumst. Langs deze weg kon men de

Geerdegemstraat bereiken. Beter dan Geerdegem, is Giringaheim dat tot Girregom verbasterd werd. Het enige relict van de nederzetting is de Gasthuishoeve. Boven de deursluitsteen staat het jaartal 1662 maar de oorsprong gaat terug tot de 13de eeuw. Veel onderzoek werd nog niet verricht. De omwalling, het voorhof en de motte bevestigen de hoge ouderdom. De hypothese van een leprozenhuis of pesthuis klinkt aannemelijk. Het was in ieder geval een Mechels bezit al zijn we van het gasthuis helemaal niet zeker. Naar analogie met soortgelijke inplantingen sluiten wij niet uit dat de gasthuishoeve op de plaats staat van een eerste religieus bouwwerk dat bij de Frankische gemeenschap hoorde maar door de oprichting van parochies werd afgebouwd.

De rechte verbinding tussen de gasthuishoeve en de Leuvense vaart om zo Muizen te bereiken, is opvallend. Naast de Muizenstraat was dit de oudste verbindingsweg. Geen wonder dat langs deze weg de mooiste domeinen tot stand kwamen.

Het kasteeltje Van den Nieuwenhuysen of het domein Schroëter.

Zoals we nog zullen moeten bekennen is de oorsprong van deze eigendom niet gekend. Bisschop Hovius kocht in het begin van de 17de eeuw meerdere eigendommen aan in Hofstade. Kwam het domein via hem in handen van het seminarie van Mechelen?

In 1730 tekende P. Van Antwerpen een kasteeltje op zijn kaart dat de naam draagt "*thuys van Seminariën*".

Rond 1800 werden de kerkelijke domeinen openbaar verkocht. De familie Van den Nieuwenhuysen maakte van dit uitzonderlijk aanbod gebruik om een van de belangrijkste grondbezitters te worden in het Mechelse. Hij kocht o.a. de H. Geesthoeve in Hofstade.

Constantinus Josephus Van den Nieuwenhuysen was een hoedenfabrikant uit Mechelen "*aen den Steenweg*". Hij was klant bij notaris J.J. Verstraeten in Zemst, aan wie hij meerdere opdrachten gaf die hij liever in Mechelen niet openbaar maakte. Voor zover wij konden afleiden, bewoonde hij zijn eigendom niet.

Ondanks zijn turbulente levenswandel stierf hij braaf en christelijk. Zijn natuurlijke zoon Willem erfde zijn kasteeltje in Hofstade.

De kadaster gegevens vermelden een eigendom van 20 hectaren. Deze omvang doet ons denken aan een ontginningshoeve uit de jaren 1200/1300. Een vijver, een luthof, een Engelse tuin met uitheemse boomsoorten duiden op een klassiek "*speelgoed*". De verbouwingen van 1853 en 1931 ontnamen het gebouw een typische stijl. Toen Mijnheer Schroëter het dak liet bekleden met kunstleien vergraauwde het uitzicht. De gecementeerde gevels, hoewel voorzien van medaillons, vergrijsen het karakter. Het trapgeveltje past niet in de oorspronkelijke stijl. De opgehoopte aarde wordt iets te graag aanzien als een tumulus. Zonder verder onderzoek zien wij er eerder de restanten in vaneen ijskelder of van aarde die de vijver vulde.

De Bollebaan.

De mooiste hoek van Hofstade begint aan de dubbele rij beuken, evenwijdig met Ambroossteenweg: de Bollebaan. Dit prachtig natuurmonument overleefde de verkavelingszucht van meerdere generaties. Hartstocht van verliefde paren bleef in de schors van deze reuzen bewaard. De volkse benaming was door iedere bedevaarder gekend die troost zocht aan het kapelletje van "*den Ambroos*".

Het kasteel van den Ambroos.

Uit dezelfde periode als het kasteeltje Van den Nieuwenhuysen, dateert het Ambrooskasteel.

Het werd geboren uit de pachthoeve Wielnout of Ter Wielen. Of we wiel moeten begrijpen als een draaikolk, betwijfelen wij.

De middeleeuwse wielen aan de Zenne waren overloopbekkens die overstromingen moesten vermijden.

Die bekkens hadden een ronde vorm, vandaar de benaming wiel. De eerste eigenaars noemden zich Wielnout. De hoeve maakte deel uit van het ontginningsplan van het zuidelijk gedeelte van Muizen. In de 15de eeuw wordt het geslacht

De Langhe vermeld als mogelijke eigenaar. Een eeuw later bezaten Engelbertus Van den Broecke en daarna Raphaël (van) Coxy (en) de pachthoeve.

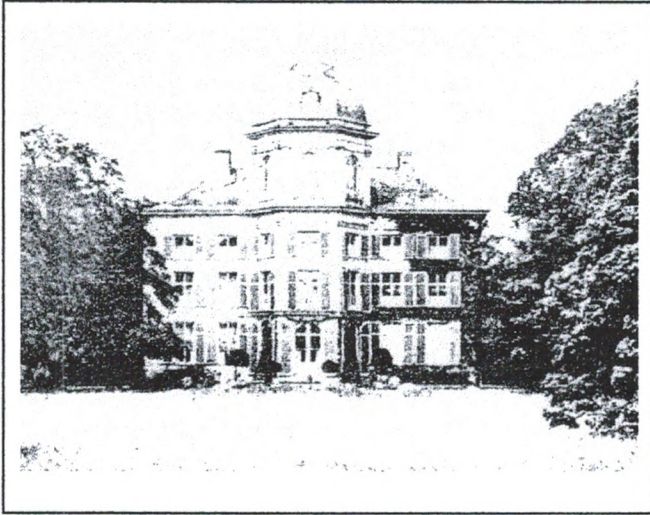
De kleinzoon van de beroemde schilder moest uit geldgebrek het pand verkopen. Aartsbisschop Matthias Van den Hove of Hovius komt voor als eigenaar in 1606 hoewel niet alle bronnen hem vermelden. Vanaf 1615 blijkt Jean Buisset of Joannes Buysse het domein te bezitten. Hij was griffier bij de Grote Raad in Mechelen. Zijn zoon Pieter werd Jezuiet. Hij erfde de eigendom en schonk hem, zwaar belast, aan de Jezuïetenorde.

Beschrijving uit 164: "*...met den huysinghe, schuere, stallinghen, nieuwe huys daer eerst op gemaakt met de plantagiën en bosschen*".

"*Nieuwenhuysse*" bewijst dat het kasteel gebouwd werd in de eerste helft van de 17de eeuw.

Vanaf die periode is er een duidelijke afscheiding tussen het kasteel en de hoeve. Joannes Berchmans (Sint-Jan Berchmans) verbleef op den Ambroos samen met Pieter Buyssche.

In 1666 droeg Joannes Croon de pacht van de hoeve over aanzijn zoon Ambrosius. Werd hij naar het goed genoemd? Hij pachtte de hoeve slechts een decennium lang maar vanaf die periode werd het toponiem Ambroos in de geschriften opgenomen.

De Oostenrijkse keizerin Maria Theresia schiep een klimaat dat de overdreven luxe van de kloosterorden in vraag stelde. Paus Clemens XIV maakte daarvan gebruik om de Jezuïetenorde op te heffen in 1777. Enkele maanden voor die afkondiging werd het pand openbaar verkocht. Op de aanplakbiljetten stond te lezen:

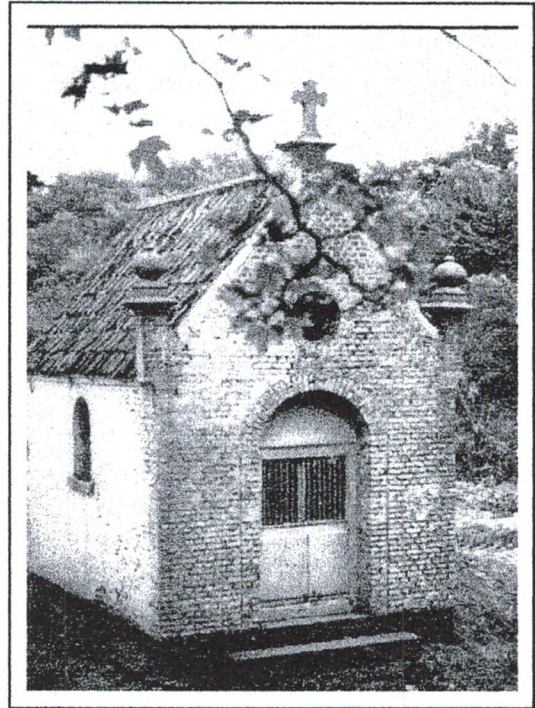
"Op Staerdagh den 26 april 1777 ten 3 ure naer de noon sal gehouden worden den eersten Sitdag in de Herberge Sint Jacob op de Koren-merkt binnen Mechelen, om aldaer publicquelyck te verkoopen de naervolgende goederen.

Een schoon wel gelegen Hof van Plaisentie, met Salen, camers, keucken, Boven kamers, capelle, solderingen, met twee verscheyde hoven, dreven, wandelingen, bosschen ende plantagiën ende met een Pacht-Hof by het voors. Hof gelegen, met huysinge, schuere, stallingen, landen, bempden en weyden, groot te samen 18 bunderen negentig en een vierde roede, genaemt Ambroos gelegen tegens de Lovensche Vaerte".

Over de kapel vernemen we iets in de verkoop van de aanpalende goederen. Op 24 mei 1777 in de herberg "den ketel" te Mechelen werden de bossen verkocht in 9 loten. *"Een bosch genaemt Capellen Bosch: groot 1 bunder 2 dagwand 41 roeden".*

"De conditien berusten onder den gepreposeerden tot den antfanck der goederen van de gewesene Jezuïeten".

De boskapel van den Ambroos werd opgeofferd aan de verkavelingszucht.

Op 1 mei trok de kaarsjesprocessie naar de kapel.

Constantius Josephus Van den Nieuwenhuysen kocht het kasteel maar niet alle bij horende gronden.

Het domein was voorgoed verkaveld en zou nooit meer herenigd worden. De vernieuwingen die aan deze eigenaar worden toegeschreven, betwijfelen wij. De hoedenfabrikant had noch de stijl, noch de financiële middelen. Uit zijn huurcontracten blijkt dat hij een huisjesmelker was al waren die huisjes kastelen. De familie Poot-Baudier was uit een ander hout gesneden dan avonturier Constantius.

Wij veronderstellen dat het geslacht Baudier de aanleiding gaf tot het aankopen van het domein. Baudier was verwant met de leidende familie in Hofstade: de Meester de Tilburg voor graaf de Cornet de Peissant met een de Meester huwde. Reeds voor de aankoop was het kasteel gekend in de familie Baudier. Aan het geslacht Poot-Baudier schrijven wij de verbouwingen toe en de hereniging van al de bij horende gronden die te koop kwamen. Armand Poot-Baudier was burgervader van Hofstade van 1900 tot 1905.

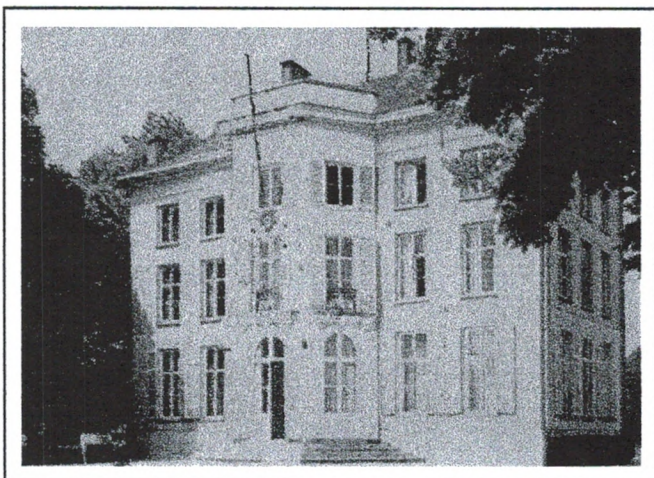
In 1920 werd het Ambrooskasteel verkocht aan de Italiaanse graaf Mazzinghi. Twintig jaren later kwam het in handen van minister Paul Heymans. In de jaren 1960 kon men niet langer weerstaan aan de druk om te verkavelen. Verscholen achter hoge hagen staat

het kasteel te midden van een residentiële verkaveling. Van bossen en beemden bleef niets meer over... Ter Wielen ging ter ziele...

Bouwkundige aspecten:

De onderbouw wijst op een traditionele bouwtrant uit de eerste helft van de 17de eeuw (1644). De plint werd gemetst in witte zandsteen. We nemen aan dat die steen gerecupereerd werd uit het verwoeste pachthof. De bakstenen muren zitten verborgen onder de laag bepleistering. We betwijfelen dat die laag origineel is, volgens ons dateert ze uit de 18de eeuw. In ieder geval belet de bepleistering het metsel -en voegwerk te onderzoeken. De hoogte van de vloer werd bepaald door de zandstenen plint. Om de ingang te bereiken moet men vijf arduinen trappen beklimmen.

De vensteropeningen van het gelijkvloers en de eerste verdieping, afgezien van het vooruitspringend deel, blijken origineel. De verdeling van de kruisvensters is duidelijk te merken. Het kasteel werd opgevat als een klein waterslot met twee(?) verdiepingen.

In de 18de eeuw werd het kasteel verbouwd.

De bovenverdieping en het dak met koepel gaven een gans ander uitzicht. De classicistische stijl accentueerde zich in het driehoekig fronton met oculus. De koepel diende voor sterrenkundige waarnemingen. Om de sporen van de verbouwing weg te werken, werden de gevels bepleisterd.

De uitspringende middegevel, aan de achterkant, werd bekroond met zonnewijzer. Op de bel-etage worden de onderdorpels ondersteund door consoles. De deuropeningen in het middendeel worden geschaagd door rondbogen, typisch 18de eeuw. In de toren werden gelijkaardige vensters aangebracht wat de stijl ten goede kwam.

Bibliografie: diverse bronnen uit het gemeentearchief van Zemst.

De auteurs zijn verantwoordelijk voor hun teksten

Transcript van een anoniem manuscript.

De oude omgeving van het hedendaagse strand ofte plage van Hofstade.

Deze dorre heidegronden lagen vanaf de 10de eeuw in het zuidelijk gedeelte der gemeente Muizen en haar gehucht Hofstade, samen palende aan den westelijken hoek der parochie Hever-Schiplaken.

Ze vormden diensgevolgen ook den zuidelijken rand der oude Heerlijkheid der stad Mechelen, gescheiden van het hertogdom Brabant door de vermaarde en zeer weinig gekende versterking geheten "Berthoudersdam".

De Heerlijkheid van Mechelen opgericht ten jare 915 ingevolge de giftbrief van Karel den Eenvoudige, ten voordele der kerk en prins-bisschoppen van Luik, omvatte de dorpen Hever, Muizen, Hombeek, Leest en Heffen mitsgaders de gehuchten Hofstade, Geerdegem etc...

Onder de voornoemde dorpen Hever en Muizen en het gehucht Hofstade, in 1870 terug als zelfstandige gemeente opgericht bevonden zich de uitgestrekte heidegronden en woeste landerijen tot over enkele jaren bekend onder de volgende benamingen:

1. **De Werfheide** onder Hofstade gelegen tussen de kleine Baarbeek en de Muizenstraat.
2. **De Westerheide** het meest zuidelijk gedeelte der hedendaagse gemeente Hofstade, palende aan en op sommige plaatsen doorsneden door de Romeinse heirbaan Mechelen-Tervuren.
3. **De Muysenheide** nu de instelling of het strand van Hofstade met zijne grote meren en allerhande toebehoren.
4. **De Heverheide** liggende ten oosten van de Muysenheide, doorsneden door het kanaal Leuven-Mechelen (Sennengat) palende aan de steenweg Mechelen-Leuven, eindigend in den Heihoek te Hever en voor het buitengoed geheten "Trianon" ofte Speelhuis. Ze is nu van het grondgebied Hever gescheiden door de Molenbaan.
5. **Het Paddenvenne** moerassige plaats gelegen tussen de Westerheide en de Muysenheide, palende langsheen de zuiderzijde aan de Molenbaan ofte

PRISMA

WASSERIJ
DROOGKUIS

Hoge Buizen 45
1980 Epegem-Zemst

☎ **02 252 41 51**

Fax 02 252 53 00

B.V.B.A.

Brood- en banketbakkerij

Merckx & co

Molenveld 19 - 1982 Elewijt
Tel & fax: (015) 61 17 01

BROODAUTOMAAT

Kwaliteit is onze reclame!

Wij zijn reeds 75 jaar tot uw dienst

b.v.b.a.
1929
75
2004

- KOLEN
- MAZOUT
- VERVOER

B.V.B.A.

VAN CALSTER en ZONEN

Driesstraat 144 - 1982 Elewijt

Tel. 015 / 61 12 51

Fax 015 / 61 22 31

Meubelen en Algemeen schrijnwerkerij

Guns

- ▼ Ramen en deuren in PVC
- ▼ Rolluiken
- ▼ Muurkasten op maat
- ▼ Plafond in hout
- ▼

Elewijtsesteenweg 10 - 1980 Epegem

Tel en Fax 015 61 22 12

GSM 0475 93.67.41

TOYOTA

Garage St. Martinus b.v.b.a.

Roger VAN DEN EYNDEN

Damstraat 121 - 123 * 1982 Weerde - Zemst

Tel : 015 - 61.15.11

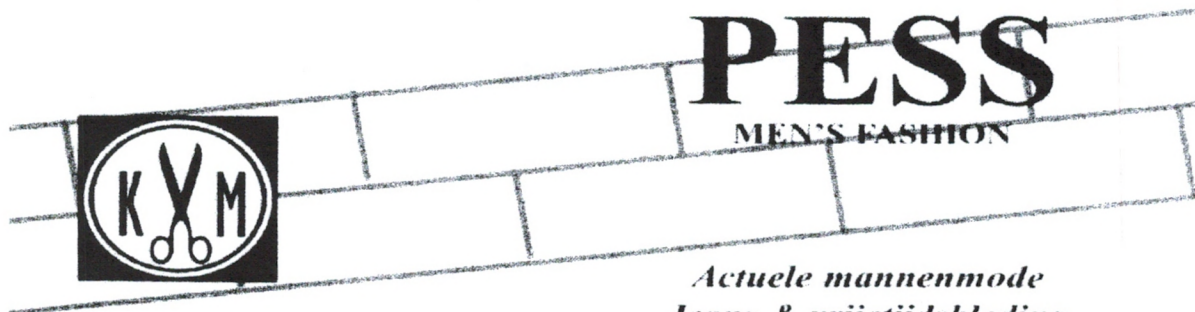
VERKOOP
NIEUWE WAGENS
MECHANISCHE
HERSTELLINGEN
EN CARROSSERIE

Garage Maurice n.v. Brusselsesteenweg 395 1980 Epegem-Zemst 015- 61. 14.42

Uit sympathie voor de " *de Semse* " heemkring.

*Voor hun inzet om de plaatselijke historie te bewaren
De familiekunde te behartigen over de inwoners*

Louis Nijs Graaf Cornetstraat 24 1981 Hofstade - Zemst

*Actuele mannenmode
Jeans & vrijetijdskleding*

Kleding Marcel Brusselsesteenweg 418 1980 Epegem - Zemst Tel: 015- 61.15.91

Coiffure Pascale

Brusselsesteenweg 233 Epegem - Zemst

Tel-Fax: 015 - 61.07.02 @-mail: RP1@pandora.be

Dreve naar Trianon¹. In de aangelegde graspleinen van Hofstadestrand is de inzinking ervan nog goed zichtbaar voor den toeschouwer, dit vanaf voornoemde baan en ook vanuit het rustoord "Berkenhof".

De Heerlijkheid van Mechelen werd bestuurd door de heren Prins-bisschoppen van Luik, reeds zeer vroeg en vanaf de 10de eeuw bijgestaan door de Berthouders als heren van Mechelen. Deze laatsten overvleugelden meermalen hun meester door zelf eigenhandig op te treden.

In de maand oktober van het jaar 1252 schonk Wouter Berthout V bijgenaamd den Groote als Heer van Mechelen en als voogd ofte advocatus van den prins-bisschop van Luik, het vruchtgebruik der voornoemde plaatsen aan de inwoonders van Muysen - Hanswyck en Hofstade.

"Wouter Berthout Heere van Mechelen. Allen den ghenen Die Dit teghenweerdighe ghescrifte zullen sien Saluyt ende kennisse Der Waerheyd Wy maken Ue cont Dat Wy onsen mensen In Musene In Hanzewyc In Geerdeghem en Hoffstaden In Heisenghem In Barbelenghem ende Winckelem gheseten ende haren naercommelinghen alle Weyende lant Die binnen Den terminen vanden voorgenoemde plaetsen voirmals met onsens Wille ghenscynne ghelegghen hebben ghegheven hebben in erfelicken pensioenen In deser manieren Dat een legelier vanden voirs mannen met Lant Winninghe ommegeande eene veertele even Ende van den andere Die in Vlaemesche cossaten heeten ende egheen Winnende lant en hebben de Dien eene halve veertele even. Ende onse naercommelinghe alle Jaren te Kermisse betalen zelen In Bekennissen ende vastichheden van desen Dinghen soo selen de voorzyde mannen ons schuldich zyn te betaelne Jaerlicse ten voirzyde termine twee scellinge lovensche munte. Ende op dat Dier kennisse van desen dinghen bi lidenen tyden vander menschelicher memorien niet vergheten en Worde, Sue hebben wy Dese presente letteren doen besegelen met onsen seghele. Gegheven Int Jaer onzen Heer M.C.C.L.I.J. (1252) inde maent octobris"

In de loop van het jaar 1264 schonk Lodewijk Berthout, in de geschiedenis weinig of niet gekend, aan de inwoonders van Muysen, Hever en Hofstade mits een jaarlijkse vergoeding van 6 stuivers lovens de vrije visvangst op de toemalige meren van Hever Goor en Muysen Goor evenals op het Paddevenne.

Alle plaatsen zijn nu reeds lang droog gelegd en meestendeel in vruchtbaar akkerland herschape²

Van in de 2de helft der XIIIde eeuw tot in het begin der XVIIIde eeuw hebben de inwoonders van Muysen, Hever en Hofstade vrij en rustig genoten van de weldaden hun door de Berthouders geschonken.

In de loop van het jaar 1731 op datum van de 11de april verleende de aartshertogin Elisabeth, gouvernante der Nederlanden, aan het magistraat der stad Mechelen, het recht om deze gronden aan de meestbiedende te verkopen op voorwaarde eene vergoeding van 30.000 gulden eens te storten in de ledige kas der Oostenrijkse regering. De stad Mechelen beet gretig in den aangeboden appel en het duurde dan ook niet lang of die uitgestrekte gronden werden door voornoemde stad overgenomen. Nog hetzelfde jaar werden er grote brokken van verkocht aan de rijke burgerij en de leden van het magistraat. De veiling werd ingezet op de 5de augustus 1751.

¹Limiet-scheidinge van Muysen-Hever - 16 maart 1744.

"Is rapport gedaen door de Heeren Borgmeester Van der Laen ende Pensionaris Merbois mitsgaders de Commissarissen van Muysen ende Hever, dat sy naer behoorlyke convocatie ter conchergie gehoort hebben de geswoornen, eygenaers ende ingesetenen der vois. Dorpen, de welcke alle consenteerden dat de separatie ofte limietscheydinge van de selve dorpen op de heyde, soude wesen de groote Dreve leydende van Trianon naer de beke van Eelewyt, ingevolge van welcke is geresolveert de selve dreve te stellen voor limietscheydinge met ordonnantie aen partye van hun hier naer te reguleren" (register C.M.R.S. N° 16 blz. 99 Arch. Mechelen).

²Recueil du procès entre les habitants et adhérités des Paroisses de Hever et Muysen impétrans de lettres de maintenue contre Gérard van Uffels Conseiller et Receveur des Domeines de sa Majesté au quartier de Malines 25 novembre 1657. Los stuk stadsarchief Mechelen.

1. Hever Ghoor³

"Ontfangen van Her Peeter Scheppers, Herman Michiels de Brouwer, her Jan Paulus van Loy ende Michel de Brouwer Junior de somme van dry duysent achthondert en vyff guldens wisselgelt over eene partye vande Hever heyde ingecoght door Andreas Van de Zande, groot eenentwintigh bunderen⁴ twee dagwanden⁵ en 77 roeden⁶ genaemt het Hever Ghoor genombreert in de caerte figuratief n°s 7-8-9-10 en 11 volgens het vierschaerbillet.....500 gulden".

Register L. Chaussées S II N° 1 blz. 27 Arch. Mechelen.

2. Muysen Ghoor

"Ontfangen van Her Peeters Scheppers vyf hondert gulden wisselgelt over gecocht te hebben een partye van de Hever heyde genaemt het Muysen Ghoor thien bunderen volgens het voorgaende vierschaerbillet.....500 gulden".

Register L. Chaussées S II N° 1 blz. 29 Arch. Mechelen.

3. Hoffstaden Driesch⁷

"Ontfangen van Hnedrik Jacobs sevenhondert dertigh gulden wisselgelt over ingecocht te hebben den hoffstaden driesch ingevolge het vierschaerbillet van den 17de september 1734. Groot ses dachwant en negen roeden.....730 gulden".

Register L. Chaussées S II N° 1 blz. 33 vo.

4. Plantagie Jesuiten

"Ontfangen van de Eerw. Paters van het Collegie der Societeit Jesu dry hondert guldens wisselgelt over by accordt gecocht te hebben eenige vague plaatsen gelegen aen het goet van de voors paters oock om te doen cesserer het proces hangende voor schepenen deser stadt tusschen de selve paters en de gemeynte van Muysen nopende sekere plantagie⁸ ende voorts om dat de voors partyen van alle canten waeren besloten in de goederen der voors paters.

Hier wel synde de cessie geschiet uyterhandt int faveur van de voors gemeyntenaren om aldaer te commen weyden met hunne beesten als het voortyts was geplogen.....300 gulden."

Register L. Chaussées blz. 33 vo.

5. Het Paddevenne

Moerassige plaats liggende op de voornoemde heidegronden door de PP. Jesuiten van Mechelen droog gelegd tussen de jaren 1641/1652. Werd ook door hun met opgaande bomen beplant en is later ook begrepen geweest in de verschillende percelen waarvan spraak onder rubriek n° 4. Gedurende die zelfde jaren werden ook belangrijke werken uitgevoerd op Hever Heyden, namelijk het verbeteren en herstellen der oude baan leidende naar Hever Ghoor. Het kanaliseren der overtollige waters naar de 3de Wielenbeke nu de Kleine Baarbeek te Muizen.

"Item alsnoch betaelt de somme van XXXVII (37) guldens VI stuyvers voor eene recreatie vande gemeynte van Hever over het doorsnyden ende wechvoeren van de aarde van sekeren Berch tusschen Hever en Muysen, om den wech die van te voeren heel slykachtich was hardt te maecken door het spulen van het water nu comende uyt Ghor van by 't Heveren velt tot aen oft ende Wielebeke. per ordonatie.....27 g. 6 stuyvers."

³Ghoor of Goor: Oude Nederlandse benaming gegeven aan uitgebreide en met plassen overwaterde gronden.

⁴Een bunder of 400 vierkante roeden Mechelse maten is gelijk aan: 1 hectaar 23 are 65 m³ 44 vierkante decimeter.

⁵Dachwand of 100 vierkante voeten = 30 m³ 91 en 36 vierkante decimeters.

⁶1 Roede of 20 vierkante voeten = 30 m³ 91 vierkante decimeters 30%0.

⁷Driesch oft Dries. Volgens oud Nederlands: plaats of streek eener gemeente reeds zeer vroeg door onze voorouders bewoond.

⁸Nu het domein en kasteel Ambroos onder Hofstade. Eigendom der P.P. Jesuiten te Mechelen van rond 1627 tot het jaar 1773. Dit order werd afgeschafft door Keizerin Maria Theresia en Paus Clemens XIV op 21 juli 1773. De inwoners van Muizen bleven dus genieten van de eeuwenoude vrijheden en voordelen hun door Wouter Berthout V geschonken in de loop der maand oktober van het jaar 1252.

Stadsrekeningen Mechelen 1645/1646 reg. 31 N° 320 blz. 155v°.

"Item aen de geswoorne van Hever betaelt sevenentwintich gulden X (10) stv. Voir de dachuerendoor laste van de Heeren Tresoriers op henne directie geemployeert tusschen Hever ende Muysen om te volbrengen de Lege van het water vande Hever Heyde komende lenense de heirbane aldaer. Per ordonantie iiii bill. Onderteekent bij de selve Heeren Tresoriers.....27 gulden 10 stuivers."

Stadsrekeningen 1647/1648 reg. S I/322 blz. 153v°.

Enkele jaren vroeger namelijk rond 1626 is ook op de Hever heide gebouwd geweest, de windmolen⁹ van zijne majesteit en dit ter vervanging van den ouden molen tusschen de jaren 1578/1580 in 't groot Heveren veld door de geuzen afgebrand. Akkergronden aldaar gelegen en molenput geheten evenals de nog bestaande veldkapel, herinneren ons aan dien oude molen.

"Tot confirmatie dat de voors suplianten pretenderen dat hun (t gebruik van een deel der selve heyde soude gejont wesen syne Majesteyt in den jare 1626 daer op noch heeft gebout eenen windmolen".

(Uittreksel Proces der gemeentenaren van Muysen en Hever tegen Geeraert van Uffels Heer van Gottendeys 25/1/1657. Manuel boek van Mevr. Isabelle Huens echtgenote Urbain de Mayer algemeen rentmeester en ontvanger van zijne majesteit te Mechelen).

Om de verkoop dier onvruchtbare heidegronden voor de stad Mechelen te vergemakkelijken en de zelve aantrekkelijker te maken voor de nieuwe eigenaars, liet de gouvernante Maria-Elisabeth op datum van 11 april 1731 afkondigden dat in de voorwaarden en conditiën der verkopeningen dezer streken mocht ingelast worden, dat de zelve gedurende 20 jaren zouden ontslagen zijn van alle thiende belastingen alsook gedurende 10 jaren vrij zouden blijven van alle openbare lasten.

Na deze massale verkopeningen werden er ook nog aan de gemeentenaren van Hever tal van andere kleine percelen verkocht, andere voorlopig ten bate der gemeenschap gelaten of voor rekening der stad Mechelen met opgaande bomen beplant.

Werden alsdan in den loop der jaren verkocht:

Op 26 juli 1751 aan landbouwer Joannes Paulus Van Loy een stuk grond van 5 roeden 7/10.

Register C.M.R. S IN° 18 blz. 228.

30 september 1760. Guiliam De Laet preter (veldwachter) van Hever bewoont een huis met hof gestaan en gelegen op Hever Heide. Hij betaalt jaarlijks een chyns van 27 gulden aan het magistraat der stad Mechelen.

Akte notaris P. Broers 1/12/1761 Arch. Mechelen.

Op 22 Xber 1760. De stad Mechelen verkoopt in den Heihoek te Hever, een perceel grond aan Heer Matheus Peremans voor het oprichten eener smidse.

Reg. C. MR. S 1 N° 19 ble. 53 Arch. Mechelen.

Op 13 augustus 1782. De stad Mechelen verkoopt op Hever heide en langsheen de Molenbaan een perceel grond aan Heer Jacobus Peeters oud molenaar, voor het bouwen eener herberg geheten "Het Swaentje".

Reg. C.M.R. S 1 N° 22 blz. 286 en reg. S. N° 24 blz. 186.

Min of meer belangrijke verkopeningen door bezoekers aangevraagd, worden de belanghebbende geweigerd om te behagen aan de gemeentenaren van Hever.

Op 31 juli 1737. Aan Heer Van Velden burgemeester der stad Mechelen liefhebber van een stuk grond met oppervlakte van 4 bunderen 80 roeden liggende aan het zwart water.

Reg. C.M.R. S 1 N° 14 blz. 244.

Op 29 juli 1743. Wordt aan Baron van Heensbeck Heer van Gottendeys de aankoop geweigerd van 5 bunderen heidegronden.

Reg. C.M.R. S 1.

Op 28 augustus 1775. Wordt aan Mevrouw Daunau Barones van Celles en Dame van Schiplaken de verkoop geweigerd van een perceel heidegrond hebbende eene oppervlakte van 72 roeden. Deze was nochtans ingezet aan 1 gulden de roede.

Reg. C.M.R. S 1 N° 21 blz. 3.

Naast dit alles werden tal van andere braakliggende gronden door en voor rekening der stad Mechelen met schaarhout en opgaande bomen beplant op 23 september 1737.

"Idem is overgedragen door de gesyde heeren, dat sy vonden te conveneren dat soude worden beplant een deel vande Hever Heyde dese stadt competerende recht over het goedt vanden Heere Kanonick de Visser geseyt Trianon maer dat om eene fraye dreve daer toe te maken daer noodig was een deel van den hoff vanden molder op de Hever heyde syne majesteyt competerende is geresolveert door de heeren Tresoriers devoiren te worden gedaen tot het bekomen van het gesyde stuck hoff met te presenteren diue dobbel weerde"

Reg. C.M.R. S 1 N° 14 blz. 260 Arch Mechelen.

1740-1741.

⁹Afgestookt door de Duitse barbaren en de molenaar door de zelve vermoord in den loop der maand augustus 1914. De puine en ruïnen der grondvesten liggen zichtbaar voor den voorbijganger.

"Betaelt aen Jan Vermeiren met consoorten thien guldens voor gewerckt te hebben aen de hever heyde t' sedert 10 december 1740 tot 22 april 1741 a 10 stuyvers daegs (ongeveer 90 centiemen).

Per ordonantie ende quittantie..... 10 gulden"

1754.

"Betaelt aen Huybrecht Vanden Branden seventhien guldens seven stuyvers over verdorent te hebben 694 jonge boomen op de Hever heyde ende in de baene naer Hoffstade in december 1754.....27 guld. 7 stuyvers"

1755.

"Betaelt aen Jan Biets dry gulden vyftheen stuyvers over in Junio 1755 2 ½ dagen gereden te hebben met sein peirt om water te voeren om de jonge boomen te begieten.....3 guld. 15 stuyvers".

Stadsrekeningen Reg. CMR S 1 N° 429 blz. 122.

1755 / 1756.

"Betaelt aen Jan Crol negen guldens vyfthien stuyvers over gemaekt te hebben 207 putten op de hever heyde daer jonghe boomen in geplant syn mitsgaders de selve verdorent te hebben in de maendt van December 1755 ende meert 1756. Per ordonnantie ende quittantie.....9 guld. 15 stuyvers".

"Betaelt aen Joannes Verhasselt negen guldens vyfthien stuyvers over met synen waegen in de halle gebrocht te hebben drooghe boomen uyt de Hever heyde mitsgaeders gevoert te hebben jongh plantsoen naer den Roesselbergh¹⁰ in November 1755 en Februari 1756.....9 guld. 15 stuyvers".

Stadsrekeningen 1755/1756 blz. 118 v°.

Enkele jaren nadat de stad Mechelen was begonnen met den verkoop en de gedeeltelijke beplanting der voornoemde heidegronden, zijn ingevolge van een decreet der Oostenrijkse regering, op datum van 3 oktober 1736, de gronden van Hever en Muysen heide gemeten en op kaart gebracht. Dit werk is uitgevoerd geweest door Heer A De Bruyn, gezworen Ladt en Edifice meester van zijn Majesteit. De zeer uitgestrekte vlakten besloegen alsdan 202 bunderen dachwanden en 69 roeden. Ze waren ten dien tijde reeds verdeeld in 98 verschillende percelen.

De oorspronkelijke grondkaart opgesteld 15 April 1741 berust in het Rijksarchief te Brussel. Eene copye berust sinds 1918 in het archief der stad Mechelen.

1740 / 1741.

"Betaelt aen Jan Van der Meeren officier van Muysen ende Jan Verlinden officier van Hever thien gulden vyf stuyvers over hunne verdiende daghueren in het slypen van de kettinge tot het meten van de Hever Heyde, het Muysen Ghoor ende andere plaetsen in de selve dorpen volgens ordonnantie gedaen in Policeye den 8 mei 1741. Met quittantie..... 10 guld. 5 stuyvers".

Stadsrekeningen C.M.R. Reg. S 1 N° 415 blz. 161 V°.

Zie ook policeye boek - Resolutien.

Op datum van 14 november 1768 was alles nog niet verkocht en ontvingen de meyers van het district bevel om aan het magistraat van Mechelen kenbaar te maken hoeveel stukken heidegronden er nog konden verkocht worden. C.M.R. S N° 20 blz. 30.

Tot hier het manuscript. Enige voetnoten ontbreken.

De spelling van de auteur werd strikt nagevolgd.

¹⁰Roessenberg: Eindpunt van de steenweg Mechelen-Leuven. Werd op de kosten van de stad Mechelen aangelegd in de jaren 1730.

BEUKELAERS IN EPPEGEM EN OMGEVING SEDERT 25 MEI 1766.

Frans Beukelaers

Naamverklaring.

Het Instituut voor Naamkunde en Dialectologie van de K.U.Leuven geeft volgende verklaring: BEUKELAERS, Middennederlands bokelare, boekelare is een "beukelaer, schild met bokel". Een bokel is een verhoging in het midden van het schild, knop, gesp.

Beukelaers kan een bijnaam zijn voor iemand die zo'n voorwerp bij zich droeg of ooit gebruikt had, of het kan een beroepsbijnaam zijn voor iemand die in zijn beroep dergelijke zaken vervaardigd.

Deel I.

De stamvader Pieter Beukelaers.

Hij wordt vermeld in Eppegem in de volkstelling van 1796 wonende op den "Dries" als landbouwer. Hij woont in de gemeente sedert 25 mei 1766, hij is 40 jaar, hij woont 30 jaar in Eppegem. Gehuwd met Anna Maria Pauwels, 38 jaar oud. In het gezin worden verder vermeld Steenmans Anna Maria, Steenmans Joanna Catharina en drie kinderen jonger dan 12 jaar.

Verder nazicht leert ons dat hij huwde in de kerk van Eppegem op 28 januari 1783 met Anna Maria Pauwels weduwe van Henricus Steenmans die overleed te Eppegem op 6 oktober 1782. Zij hadden drie minderjarige dochters. De huwelijksakte vermeldt dat Pieter geboren werd te Willebroek. Zijn geboortedatum of jaar kan niet juist vastgesteld worden vermits hij bij de telling in 1796 40 jaar oud zou zijn, hij kan dus geboren zijn in 1756 en bij zijn overlijden in 1831 wordt hij vernoemd als zijnde 83 jaar oud, dan was hij geboren in 1748. Tot overmaat van ramp is er te Willebroek een periode waarvan geen registers voor handen zijn.

Trouwakte van Pieter Beukelaers met Anna Maria Pauwels (origineel)

28. Januari Anni 1783 factis in the beuwichen prola
 in matrimonio juncti sunt Petrus Beukelaers
 natus in Willebroek a habitante Eppegem
 maria pauwels nata et habitans in Eppegem
 uxorem Henricus pauwels habitans in Eppegem
 Genuerunt deinceps habitans in Eppegem
 testibus ac in G. Crokum parose.
 sponsus declarans se non posse scribere posuit
 signum regium + anna maria pauwels
 Henricus van den Bergh declarans se non posse
 scribere posuit signum regium +

Trouwakte van Pieter Beukelaers met Anna Maria Pauwels (vrije vertaling)

28 januari jaar 1783 na drie roepen zijn verbonden in het huwelijk Petrus Beukelaers geboren te Willebroek en wonende te Eppegem en Anna Maria Pauwels geboren en wonende in Eppegem ten overstaan van Henricus Pauwels wonende in Eppegem, Henricus Van Den Berghen woanende in Eppegem, teguigen en mij G. Crockaert Pastoor.

Bruidegom verklaart niet te kunnen schrijven en tekent met +

Henricus Van Den Berghen verklaart niet te kunnen schrijven en tekent met X.

Hoe kwam Pieter Beukelaers in Eppegem terecht?

In geen enkele akte is er sprake van een huwelijksgetuige of doopgetuige bij de doopsels van zijn kinderen met de naam Beukelaers of een verwijzing naar Willebroek. Hij moet ongeveer 12 jaar geweest zijn als hij in Eppegem kwam wonen. Kwam hij er werken of werd hij er geplaatst?

In Willebroek werd getracht het ontbrekende gedeelte van de parochieregisters op te vullen door gegevens uit notariaten, schepensbank en andere geschriften.

We komen tot de volgende conclusie:

Er was een gezin BEUCKELEER Guilhelmus x PINOCK Elisabeth.

Hiervan zijn drie kinderen bekend:

Beuckeleer Joannes

Beuckeleer Theresia

Beuckeleer Pieter.

Dit is de enige Pieter waarvan sprake te Willebroek in die periode. Bovendien vinden wij er geen overlijden onder die voornaam, dus woonde hij daar niet meer.

Bij het doopsel van een van de kinderen van voornoemde Theresia wordt als dooppeter vernoemd: Pieter Beuckelaer maar wordt vervangen door Petrus Goossens.

In Eppegem in het gezin Beukelaers-Pauwels wordt de eerste zoon Guilhelmus genoemd die maar een week leefde en de volgende zoon wordt opnieuw Guilhelmus genoemd. Zou Pieter zijn zonen genoemd hebben naar zijn vader. Dit zou wel de sleutel kunnen zijn.

Wat wij met zekerheid kunnen stellen is dat hij in zeer woelige en benarde tijd heeft geleefd. Tijdens zijn leven onderging hij liefst zes wisselingen van regime. Hij was achtereenvolgens Oostenrijker, Belg, Oostenrijker, Fransman, Nederlander en weer Belg.

Over de periode voor zijn huwelijk is er niets te vinden. Het is pas nadat hij een gezin stichtte dat er in de schepensbanken en de notariaten gegevens voor handen zijn.

Stilaan werkte hij zich op naar een, weliswaar klein boer met enige eigendom. Dit is af te leiden uit een paar tellingen uit die tijd.

4/4/1796 - Lijst der peerden te Eppegem : Pieter Beukelaers komt hierop niet voor, hij bezat dus geen paard.

1812 - Lijst der peerden in Eppegem : Pieter Beukelaers bezit een paard waarop hij belastingen betaalt.

1813 - Hij betaald 10,89 f belasting op paarden.

De Epegemse inwoners hadden zeer veel last met de verschillende bezetters. Zo werden zij verplicht arbeid te verrichten, vervoer te doen, huisvesting te verlenen aan soldaten en paarden tegen vergoeding (zie bijgaande uitbetalingslijst).

id 2 8 may 1614		getyckel 80 glden		het mont poud poud 9 stuyd	
1	van de ginge	3	12		
2	van de ginge	1	16		
3	van de ginge	4	16		
4	van de ginge	7	13		
5	van de ginge	3	12		
6	van de ginge	1	16		
7	van de ginge	4	16		
8	van de ginge	6	14		
9	van de ginge	5	2 5		
10	van de ginge	3	1 7		
11	van de ginge	4	1		
12	van de ginge	5	11 4 19		
13	van de ginge	2	4 1 16		
14	van de ginge	6	6		
15	van de ginge	4	1 16		
16	van de ginge	6	2 14		
17	van de ginge	7	3 3		
18	van de ginge	3	3		
19	van de ginge	2	0 14		
20	van de ginge	5	2 5		
21	van de ginge	1	1 16		
22	van de ginge	0	18		
23	van de ginge	1	14		
24	van de ginge	2	0 14		
25	van de ginge	3	1 7		
26	van de ginge	2	2 14		
27	van de ginge	5	2 5		
28	van de ginge	4	1 16		
29	van de ginge	2	0 14		
30	van de ginge	2	0 14		
31	van de ginge	6	5 8		
Totaal		176	79 4		

In Epegem werd er op 7 februari 1814 overeengekomen om een beurtrol in te richten en zo de lasten te spreiden. In 1814 krijgt Pieter Beukelaers ruim zijn deel, zo lezen we :

9 mei : Peter Beukelaers met zijn kerre naar Mechelen voor Fouragie.

26 mei : Peeter Van Asbroeck met zijn kerre en een peerd en Pieter Beukelaers heeft zijn peerd voorgespannen. Naar Nossegem met de Brunswijkse troepen.

5 juni : Pieter Beukelaers zijn peerd met eenen officier naar Wezenbeek.

15 juli : Pieter Beukelaers met sijne kerre en peerd, daarbij een peerd van Peeter Boschmans naar Brussel met de Pruisische troepen.

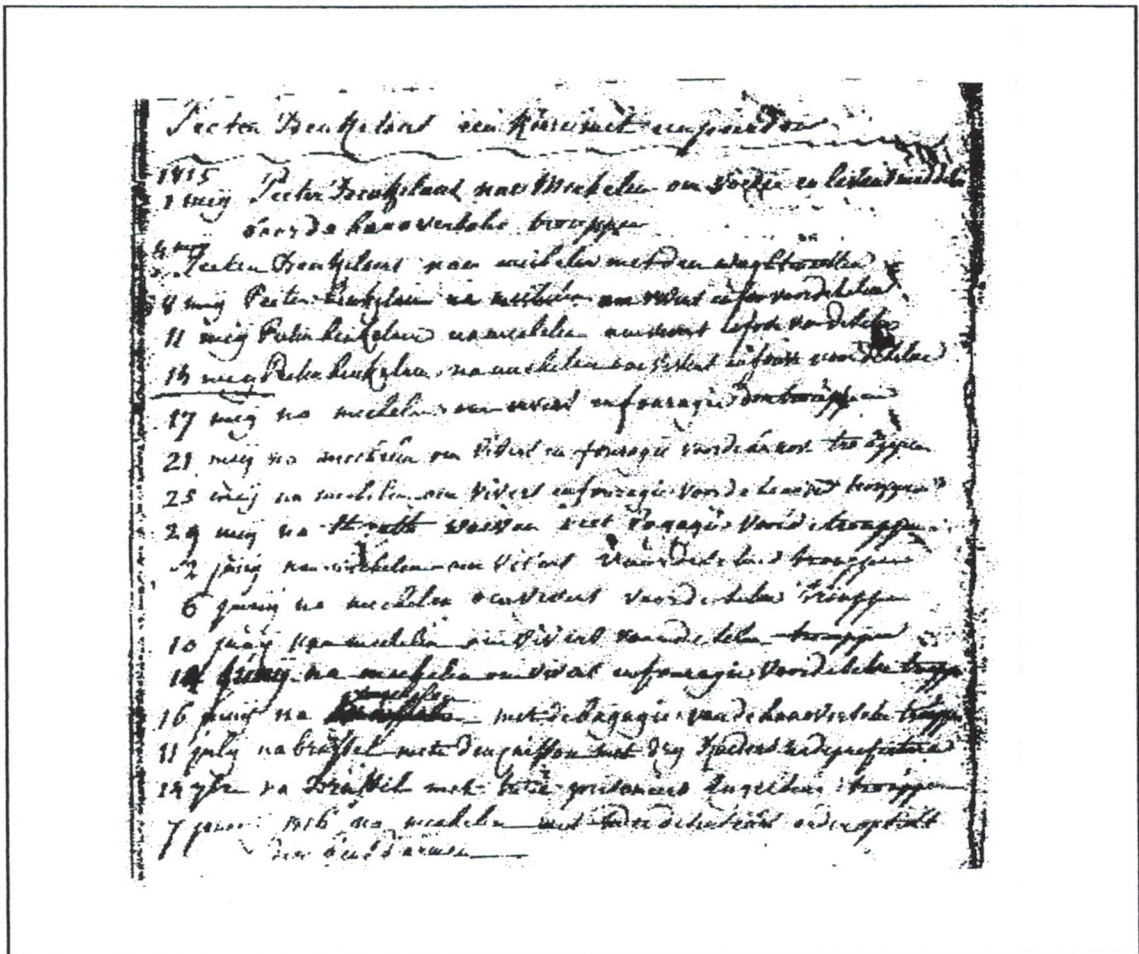
4 juli : Pieter Beukelaers zijn peerd ingespannen in den wagen van Laureys Van Humbeek, weg geweest twee dagen.

4 september : Pieter Beukelaers met eenen Hannoverschen militair naar Beigham.

In 1815 tussen 1 mei en 14 augustus moet Pieter Beukelaers 16 maal vervoer verzekeren, meestal naar Mechelen, een maal moet hij 2 Engelse pioniers naar Brussel voeren (zie bijgaande lijst).

Er gebeurden ook opeisingen van materieel. 24 september 1794, lijst van te leveren schuppen, messen, hacken, hoewelen en handsaegen aan bezetter.

Pieter Beukelaers moet 1 schup en 1 mes leveren.

Verplichte leveringen:

Pieter Beukelaers levert in 1793 voor het Franse leger 25 botten hooi.
 1794 voor het Franse leger 7 pond boter.
 Op 21/08/1809, 1 suster haver voor een vergoeding: 0,11.
 1810 levert 6 bussels hooi.
 1810 levert 11 bussels hooi.

Verplicht verstrekken van logement aan de bezetters:

In 1790 ontvangt Pieter Beukelaers voor verstrekken van logement 2 guldens en 8 stuivers.
 Huisvesting van Pruisische soldaten en peerden :

11/05/1814 - 1 dag, 2 militairen en 2 peerden.
 14 en 15/05/1814 - 2 dagen, 5 soldaten.
 23/05/1814 - 3 dagen, 5 soldaten en 5 peerden.
 Van 26/05 tot 5/06/1814 - 10 dagen, 2 soldaten.

Op 8 mei 1814 ontvangt hij voor het verstrekken van logement, 18 guldens. Hij tekent voor ontvangst, wat bewijst dat hij kan schrijven.

In de lijst van deuren en vensters in de woningen voor de heffing van belastingen:
 De woning van Pieter Beukelaers heeft één deur en twee vensters.

Hun eigendommen.

Zoals reeds eerder gezegd, Pieter Beukelaers en zijn gezin werkte zich stilaan op.
 Op 19/05/1783 kopen zij van Marie Van Opstal, weduwe Jan Baptist Moran "*eene hofstede, schure, stallinge groot vijf dagwanden binnen de parochie van Eppegem*".

Op 14/09/1789 kopen zij "*twee stukken weide gelegen onder Eppegem*". Dezelfde dag doen zij een hypothecaire lening van 2000 gulden om deze aankoop te regelen.
 Het zijn waarschijnlijk deze twee stukken weide die zij op 10/09/1821 verkopen aan juffr. Pepper uit Brussel voor de prijs van 4867,60 gulden.

Bij het overlijden van Anna Maria Pauwels gebeurt er een overdracht bij successies naar Pieter Beukelaers van een woning en vier stukken grond.

Nalatenschap van Pieter Beukelaers.

De aangifte wordt gedaan door zijn drie zonen en omvat:

- 1) Twee derde delen land gelegen op "*Den Peusel*" te Eppegem;
- 2) Een dagwand en half land in "*Het Kerkveld*" te Eppegem;
- 3) Een stuk land groot vijf dagwanden aan "*de Driesstraat*" te Eppegem;
- 4) Een dagwand land omtrent "*Het Schrans*".

Het gezin:

Beukelaers Pieter °Willebroek ? +Eppegem 19/02/1831
 gehuwd te Eppegem op 28/01/1783

Pauwels Anna Maria ° Eppegem 14/10/1754 +Eppegem 8/07/1821
 ze was weduwe van Steenmans Henricus
 en de dochter van Pauwels Henricus en Van Loock Anna

Pauwels Anna Maria heeft drie dochters uit haar eerste huwelijk:

1. Steenmans Anna Maria °Epegem 25/10/1777 die later huwt met Nees Antonius.
2. Steenmans Anna Catharina °Epegem 27/07/1779 die later huwt met De Boelpaep Michael uit Perk, zij vestigen zich na hun huwelijk te Perk.
3. Steenmans Joanna Catharina °Epegem 21/11/1781 die later huwt met Behets Ludovicus uit Perk.

Pauwels Anna Maria heeft zes kinderen uit haar tweede huwelijk:

1. Beukelaers Maria Theresia °Epegem 12/01/1784 +Epegem 24/07/1786.
2. Beukelaers Guilielmus °Epegem 24/03/1787 +Epegem 4/04/1787.
3. Beukelaers Petrus Joannes °Epegem 24/03/1787 +Epegem 4/04/1793.
4. Beukelaers Guilielmus °Epegem 15/10/1790
x Wingelinckx Maria Anna
xx Van Cauwenbergh Joanna Catharina
xxx De Mesmaecker Maria Theresia.
5. Beukelaers Henricus °Epegem 6/12/1792
x Van Dam Theresia
xx Coppens Maria
xxx Leemans Françoise.
6. Beukelaers Petrus Joannes °Epegem 26/08/1795
x Leemans Barbara.

Drie kinderen stierven zeer jong. De overige drie zonen zullen we beschrijven, elk in een afzonderlijk hoofdstuk.

(vervolg)

Zestig jaar na de bevrijding doen getuigen hun verhaal

Louis Fierens stal uit neergeschoten Halifax

Oud-schepen en gemeenteraadslid Louis Fierens (78) uit Boortmeerbeek was één van de nieuwsgierigen die op zoek gingen naar onderdelen van de neergeschoten Halifax bommenwerper, op 28 mei 1944 aan de Bovenweg in Zemst. Maar de Duitsers paktten hem op, waarna hij 3,5 maand in gevangenschap doorbracht. Zijn verhaal is een van de getuigenissen die de Kring Reserve Officieren Mechelen zestig jaar na de bevrijding verzamelt.

Louis Fierens staat aan het bruggetje over de Zenne op de voetweg naar Weerde. Zijn vader heeft daar de 'oorlogsbuit' van Louis het water gegooid nadat die door de Duitsers was opgepakt.

Foto Patrick HATTI

Zemst, Boortmeerbeek

De 18-jarige Louis Fierens woonde nog in het ouderlijke huis aan de Tervuursesteenweg in Hofstade toen hij 's morgens het nieuws hoorde. " 's Nachts was een bommenwerper neergeschoten boven de weilanden tegenover de melkerij Jaspers in Zemst. Bij een eerste strooptocht kon ik enkele onderdelen van de radio en het instrumentenbord demonteren en meenemen. In oorlogstijd was alles bruikbaar, van aluminium tot plexiglas en parachutestof om kleding en gordijnen te maken", vertelt hij.

"Op 3 juni ben ik per fiets teruggegaan. Toen ik uit de cockpit kroop, werd ik verrast door een Duitse patrouille en naar Zemst-Centrum gebracht. Ik werd er hardhandig ondervraagd en daarna in de gevangenis van Mechelen opgesloten. Ze dachten dat ik met het verzet te maken had. Na het weekend ging het op transport naar Sint-Gillis-Brussel, waar ik tot 20 juni vastzat. Daar vroegen de Duitsers ons om dienst te nemen in het Vlaams legioen, wat iedereen weigerde."

Later kwam Fierens in het kamp van Beverlo-Leopoldsburg terecht, waar hij voor de Duitsers moest werken. Een ontsnappingspoging mislukte

en op 1 september werd de groep naar het station van Leopoldsburg gebracht voor transport naar Duitsland. "Daar ben ik, samen met een jongen uit Aarschot, in de drukte kunnen weggelopen. We kwamen de Engelse bevrijders tegen in Aarschot. In Scherpenheuvel kreeg ik een damesfiets waarmee ik naar huis reed", zegt Louis Fierens.

Van zijn 'oorlogsbuit' hield Fierens niets over. "Toen mijn vader hoorde dat ik opgepakt was, heeft hij alles wat thuis lag uit schrik voor een huiszoeking in de Zenne gegooid." Louis Fierens sympathiseerde na zijn terugkeer met de Amerikanen, die in het Bloso-domein kamp maakten. Tot op vandaag onderhoudt hij met *den Bob* nog schriftelijk contacten.

Juliaan DELEEBEECK

Een Halifax bommenwerper uit de Tweede Wereldoorlog.

Foto GVA

Kring bundelt getuigenissen

ZEMST - De oproep naar getuigenissen door de Kring Reserve Officieren Mechelen (KROM) in *Gazet van Antwerpen* van 8 mei, heeft een pak materiaal opgeleverd. De KROM bracht de vele getuigen samen in cafe Normandic aan de Hoogstraat in Zemst om er hun verhaal te noteren. Op die bijeenkomst toonden heel wat Zemstenaars ook de 'relikwieën' uit de vliegtuigen die ze nog in hun bezit hebben.

De heemkring De Semse brengt deze maand een speciale bijdrage in zijn heemkundig blad. Jos Maes vult zijn geschriften- en verhalenbundel over de oorlog in Zemst aan. De KROM is tenslotte volop bezig met de organisatie van een herdenkingsplechtigheid voor de familieleden van de gedode soldaten uit de Halifax in Zemst en het Mitchell-vliegtuig in het Bloso-domein

JC

Gedupeerden betaalden voor familiestambomen,^{DN Co 23/5/200}
die ze nooit of gedeeltelijk kregen

Nederlander lichtte 900 Vlamingen op

ANTWERPEN — De assisenzaal van het Antwerpse justiepaleis was gisterochtend gereserveerd voor de behandeling van een gigantische oplichtingszaak met honderden gedupeerden. Hoofdbeklaagde in de zaak, de Nederlander Wilhelmus Pince-Van Der Aa, verkocht via zijn uitgeverij voor 58 euro stambomen van familienamen. Honderden Vlamingen bestelden zo'n stamboom maar kregen die nooit, of slechts gedeeltelijk, in de bus. In totaal zou zo 53.000 euro verdwenen zijn. De Nederlander houdt zijn onschuld staande en beloofde gisteren alle gedupeerden stuk voor stuk te vergoeden.

ANNIK DIRKX

«Ik kreeg een brief in de bus waarin stond dat mijn familienaam een historische naam was. Wat verder werd gevraagd of ik er de geschiedenis van kende. Via die brief kon ik intekenen op een pakket waarmee ik aan mij stamboom kon geraken en omdat mij dat interesseerde, besloot ik er op in te gaan», zegt Pascal Ghysel uit Oostende. «Maar ik kreeg enkel een boekje in mijn bus met wat algemene gegevens. Toen ik op televisie een aflevering zag van Ombudsjan waarin mensen gelijkaardige verhalen vertelden, besloot ik een brief naar de firma te sturen en mijn geld terug te vragen, maar ik heber nooit meer iets van gehoord.»

Ghysel was niet de enige die de afgelopen jaren zo'n brief in de bus kreeg. Bij naar schatting 1.800.000 Vlamingen viel een dergelijke stamboombrief in de bus. 20.000 Vlamingen bestelden een stamboom, maar bij 900 van hen liep het mis. Die 900 gedupeerden kregen gisteren de kans om een schadeclaim in te dienen tegen Wilhelmus Van Der Aa. Ze werden gratis bijgestaan door 10 advocaten van de balie van Antwerpen.

«Een uitzonderlijk initiatief», geeft Jean Hendrickx, woordvoerder van de Antwerpse balie toe. «Maar we verwachtten een toevloed van volk dat zich verloren zou voelen in het geharrewar

van personen en papieren. Bovendien ging het vaak om 'kleine' burgerlijke partijen die maximaal 200 euro vroegen, een bedrag waarvoor je verhoudingsgewijs geen advocaat kan nemen.» Dat die hulp in vele gevallen welkom was, bleek toen een 84-jarige man zijn schadeclaim bij de rechtbankvoorzitter indiende en vroeg of hij zijn geld direct kon ontvangen.

ONSCULD

Wilhelmus Pince-Van Der Aa houdt nog steeds zijn onschuld staande. Volgens zijn advocaat ging niet hij, maar de twee bedrijven die hij had aangesteld om de stamboompakketten op de markt te brengen en te verkopen zwaar in de fout. «De uitgeverij van Van Der Aa, de NV Historique uit het Nederlandse Leidschendam, besteedde de commercialisatie van zijn pakketten uit aan de NV Pantra, een Nederlandse firma die voor de Vlaamse markt de NV ClientLogic aanzocht. Bij die laatste twee bedrijven liep het fout», zegt meester Peter Bellefroid. Van Der Aa toonde zich gisteren bereid om alle gedupeerden te vergoeden. Om de man de kans te geven zijn belofte na te komen, werd de zaak uitgesteld naar 29 oktober.

In een van onze vorige edities publiceerden we een waarschuwing betreffende deze opmaak van familiestambomen. Wanneer men beslist zijn familiegeschiedenis op te zoeken om iets te weten te komen van zijn afstamming, kan men beter hulp vragen bij het opstarten om niet veel verloren werk te doen. Maar eenmaal gelanceerd is het zo'n passionele bezigheid dat men uur en tijd vergeet. Veel succes aan de toekomstige zoekers!

**Mechelaar
bundelt
herinneringen
aan Tweede
Wereldoorlog**

“Uit dank voor goede zorgen”

Hoewel de Tweede Wereldoorlog zestig jaar achter hem ligt, kan Mechelaar Jos Maes zijn herinneringen aan toen nog voor de geest halen. Op de vlucht voor de V-bommen werd hij met zijn familie vier jaar in Zemst opgevangen. “Daar was het niet allemaal kommer en kwel”, zegt Jos. Uit dankbaarheid voor die goede opvang, schreef hij een boek over Zemst in die periode.

Mechelen, Zemst

De 76-jarige Jos Maes pende in de jaren negentig al een boek bij elkaar over de hulp die de scouts in het Mechelse boden tijdens de Tweede Wereldoorlog. De schrijfmicrobe kreeg hem toen zodanig te pakken, dat hij nu ook zijn persoonlijke herinneringen in boekvorm heeft gegoten.

“Over Zemst in die periode bestonden nog geen boeken. Als scout hield ik een logboek bij, waarin ik dagelijks de gebeurtenissen noteerde. Dat vormt de basis van het boek. Voorts ben ik in de archieven gedoken en heb ik ook heel wat gesprekken gehad”, legt Jos Maes uit.

Bombardementen

Als tiener maakte hij de oorlog erg bewust mee, temeer omdat het ouderlijke huis vlakbij een gevarezone stond. “We woonden in de Bautersemstraat, met in de onmiddellijke

omgeving het arsenaal en een fabriek waar onderdelen voor Duitse vliegtuigen werden gemaakt. Mechelen kreeg het toen hard te verduren. Ik herinner me nog hoe we voor een zwaar bombardement op de vlucht gingen. Van in de Geerdegemstraat bleven we toen kijken naar de toren van de Onze-Lieve-Vrouwekerk die brandde als een toorts. Bij het bombardement van 1 mei '44 werd ons huis in puin gelegd”, vertelt de auteur van *Oorlogsherinneringen Zemst 60 jaar later*. “Bij de verscheidene bombardementen vormde Brabant ook de ‘Bermuda-driehoek’ voor vliegtuigen. Alleen in Zemst al vielen er tijdens de Tweede Wereldoorlog een zestal. Ook dat staat allemaal nauwkeurig opgetekend”, besluit Jos Maes.

Jan VAN DE POEL

■ *Oorlogsherinneringen Zemst 60 jaar later* is te bestellen bij Jos Maes op 015-42.16.11 (na 18u) of via j.ph.maes@skynet.be.

Legervoertuigen houden parade door Mechelen

Ook in Mechelen kwam zestig jaar geleden een einde aan de Tweede Wereldoorlog. Om die historische dag te herdenken, organiseert de stad zaterdag 4 september om 15u een optocht met Amerikaanse en Engelse legervoertuigen. Nadien volgen enkele concerten.

Mechelen

“Het zijn allemaal wagens uit de periode 1940-1945, van voertuigen van het Rode Kruis tot een depannagewagen. Een colonne van zes jeeps van het Centrum Administratieve Diensten (CAD) uit Peutie sluit de stoet af. Daarin nemen dertien Mechelse oud-strijders plaats”, kondigt Karel

Verbist van de dienst Feesten aan.

Op de Grote Markt vindt omstreeks 16u een traditionele plechtigheid plaats. “Na het hissen van de vlaggen, geven we voor de oudstrijders van onze stad een receptie in de kolommenzaal van het stadhuis. Voor het grote publiek verzorgen de Koninklijke Harmonie van de Mechelse politie en de Koninklijke Harmonie Sint-Cecilia uit het Nederlandse Steyl vanaf 16.30u een concert in de kiosk op de Grote Markt”, zegt Karel Verbist nog. De legervoertuigen staan dan ook opgesteld op het plein. SVH

■ Herdenkingsfeest bevrijding Mechelen, zaterdag 4 september vanaf 15u, Grote Markt.

Danneels opent schatkamer

Historisch archief kreeg onderkomen in voormalige seminariekapel

Kardinaal Danneels heeft dinsdag het historisch archief van het aartsbisdom Mechelen-Brussel opnieuw geopend. De papieren schatkamer, die teruggaat tot de 12de eeuw, heeft een riant onderkomen gekregen in de voormalige seminariekapel van het pastoraal centrum in de Frederik de Merodestraat. Elke geïnteresseerde is welkom voor opzoekingen tussen maar liefst twee kilometer rekken.

G.V.A. april 2004

Kardinaal Danneels en archivaris Gerrit Vanden Bosch staan in de voormalige seminariekapel van het pastoraal centrum. Daar is nu het historisch zeer waardevolle archief van het aartsbisdom ondergebracht. Foto Wim HENDRIX

Mechelen

"De kapel werd in 1954-1955 gebouwd op initiatief van kardinaal Van Roey, in de nadagen van wat wel eens het 'rijke Roomse leven' wordt genoemd. Nu heeft ze een nieuwe bestemming gekregen als bewaarplaats voor het papieren geheugen van het aartsbisdom. Roerend en onroerend erfgoed gaan zo hopelijk een lang en gelukkig huwelijk aan. Onze vorige ruimte had haar beste tijd gehad. Het regende er binnen", zegt archivaris Gerrit Vanden Bosch. Hij

volgde in september vorig jaar de erg toegewijde Alois Jans op. De oud-leraar van het Sint-Romboutscollege maakte vijftig jaar de dienst uit in het archief. Bij zijn officiële afscheid dinsdag schonk hij een waardevolle collectie boeken aan 'zijn' archief.

Aartsbisdom

"Ik kan toch niet alles aan mijn neef geven", lacht hij. Het archief

hebben we twee kilometer rekken ter beschikking", zegt Vanden Bosch nog.

hebben we twee kilometer rekken ter beschikking", zegt Vanden Bosch nog.

Sven VAN HAEZENDONCK

■ Het archief van het aartsbisdom, Varkensstraat 6 in Mechelen, is maandag, dinsdag en donderdag geopend, telkens van 9 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 16.30 uur. Telefoon: 015 29.84.22

Harmonie is 190 jaar jong

ELEWIJT - Van 17 tot 19 september feest de hele gemeente mee met de Koninklijke Harmonie Sint Hubertus Elewijt.

De Harmonie bestaat dan 190 jaar en dat zal men geweten hebben. Het hele weekend staat in het teken van de muziek.

In 1814 werd de harmonie gesticht. Destijds was Elewijt al een beroemd bedevaartsoord waar Sint-Huybrecht werd aanbeden tegen de razernij. Er was in het dorp ook al een bloeiend verenigingsleven wat leidde tot het ontstaan van de harmonie. In 1914 werd het eeuwfeest gevierd.

Dat blijkt uit een mooie affiche die toen gemaakt werd en nu nog bewaard wordt door heemkring De Semse. De periode tussen de wereldoorlogen verliep vlekkeloos maar in de jaren '60 begon alles te slabakken. Stijgende welvaart en de opkomst van de tv waren de re-

De nieuwe dirigent Kristof Degryse wil dat de uitvoeringen vlekkeloos verlopen.

den. Toen men in 1964 de 150ste verjaardag vierde kreeg men amper tien muzikanten op de repetities. Toch kwam er weer schot in de zaak. Nu telt de harmonie 60 muzikanten en trok men zopas een nieuwe

dirigent aan.

Op 17 september start het feest met een streekbierencafé. In den Prins. Op zaterdag vindt daar ook een bal plaats. Op zondag start alles om 8 u. Op het programma staan een rommel-

markt, Frúshoppen, een barbecue, de kindertekenwedstrijd, een workshop van circuschool Circolito en een optreden van bevriende muziekmaatschappijen uit Perk, Heindonk en Haacht.

RB

Sportimonium ruikt naar sporterszweet

Museum toont collectie in vroegere kleedkabinen op Bloso-domein in Hofstade

HOFSTADE - Het Sportimonium, het sportmuseum voor Vlaanderen, is vrijdag geopend in een deel van het gerenoveerde en beschermde strandgebouw op het Bloso-domein van Hofstade. In de vroegere kleedkabinen zijn sporten netjes opgedoeld. Met enige fantasie ruik je het zweet en proef je er de emotie van grote prestaties: een fiets van Poeske Scherens, de keepershandschoenen van Jean-Marie Pfaff, de slede van Dixie Dansercoer, vlaggen en attributen van sportclubs... Met deze locatie heeft het Sportmuseum eindelijk een vaste stek gevonden waar het de rijke collecties aan het publiek kan tonen. Die lagen nu hoofdzakelijk opgestapeld in containers in Leuven. Enkele Vlaamse sporters namen vrijdag al een kijkje.

G.V.A. 8/5/2004

Roger Moens

"Startblokken bestaan nog niet zo heel lang in de atletiek", zegt Roger Moens, terwijl hij een exemplaar monstert. "Op de Olympische Spelen in Berlijn plaatsten ze hun voeten nog in *puttekes* om niet weg te schuiven. Als halvefondloper heb ik zelf ook niet zo vaak startblokken gebruikt. Op die afstanden maakt uw start weinig uit. Als je dan bedenkt dat ze nu de reactietijd van sprinters meten, om uit te maken of ze geen valse start maken!"

Dixie Dansercoer

"Geef mij iets dat te maken heeft met bergen, ijs of sneeuw en ik ben een blij man", zegt de oud-scout uit Linden bij een gedemodeerde klimuitrusting. Mijn eigen materiaal is te recent om daar een grote emotionele waarde op te kleven en dus ligt mijn slede hier tentoon. Pas over tien jaar of zo krijgt dat betekenis. Maar ik beleef er wel plezier aan om mountainbikers met topmateriaal te kloppen met een oud vehikel, en ja ik wil met een zeilboot naar Antarctica."

Juliaan DELEEBEECK

Info en reserveringen: 015-61.62.22

Een motorpak van Stefan Everts en een motor van Joël Smets.

De koersfiets waarmee Jef 'Poeske' Scherens in 1933 aan de start van de Sportpaleispreste verscheen.

Jonge Brusselaar dirigeert oude Sint-Hubertusharmonie

Brusselaar Kristof Degryse dirigeert, sinds enkele weken, de Koninklijke Harmonie Sint-Hubertus Elewijt. De 26-jarige beroepsmuzikant debuteert dit weekend op het Harmoniefeest ter gelegenheid van het 190-jarige bestaan van de harmonie.

Elewijt

De komst van de jonge dirigent-trombonist bewijst dat fanfare- en harmoniemuziek niet helemaal *passé* is. Een 26-jarige die een vereniging van 190 jaar muzikaal op slepouwen neemt, kan dat bevestigen. Die uitstraling zit ook in de rangen van de harmonie waar heel wat jeugdmuzikanten achter de pupiters zitten. Jongeren willen vandaag actief plezier beleven aan hun muziekkennis met moderne nummers en arrangementen, zonder het klassieke repertoire te verloochenen. Harmonie Sint-Hubertus telt momenteel zestig muzi-

kanten, maar dat was niet altijd zo.

"We zijn ouder dan België, want we zijn opgericht in 1814", zegt secretaris Karel Bautmans. "Elewijt leefde dankzij de bloeiende volksdevotie voor Sint-Hubertus, vandaar ook de naamkeuze voor onze harmonie. Met de komst van de televisie in de jaren zestig kwam

de mot erin. Amper tien muzikanten kwamen nog naar de repetities. Nadien was er een heropleving. Het 175-jarig bestaan werd groots gevierd met een historische evocatie op het Rubenskasteel. Sindsdien kennen we een goede constante qua bezetting en niveau", besluit Karel Bautmans. JD

De Sint-Hubertusharmonie uit Elewijt bestaat 190 jaar en dat gaat ze komend weekend uitgebreid vieren.

Foto Dirk VERTOMANCI

Driedaagse feesten

- ✓ Vrijdag 17/9, vanaf 20u, streekbierencafé met optreden van De Boektons in zaal In den Prins.
- ✓ Zaterdag 18/9, om 21u, bal met DJ Eddy en gastoptreden van Lou Muzillo.
- ✓ Zondag 19/9, vanaf 8u, rommelmarkt aan de kerk, om 11u *Fruishoppen* met het Sint-Hubertusensemble, van 12u tot 15u barbecue, om 13.30u prijsuitreiking van de tekenwedstrijd, en om 14u circuschool en muziekuivoeringen.

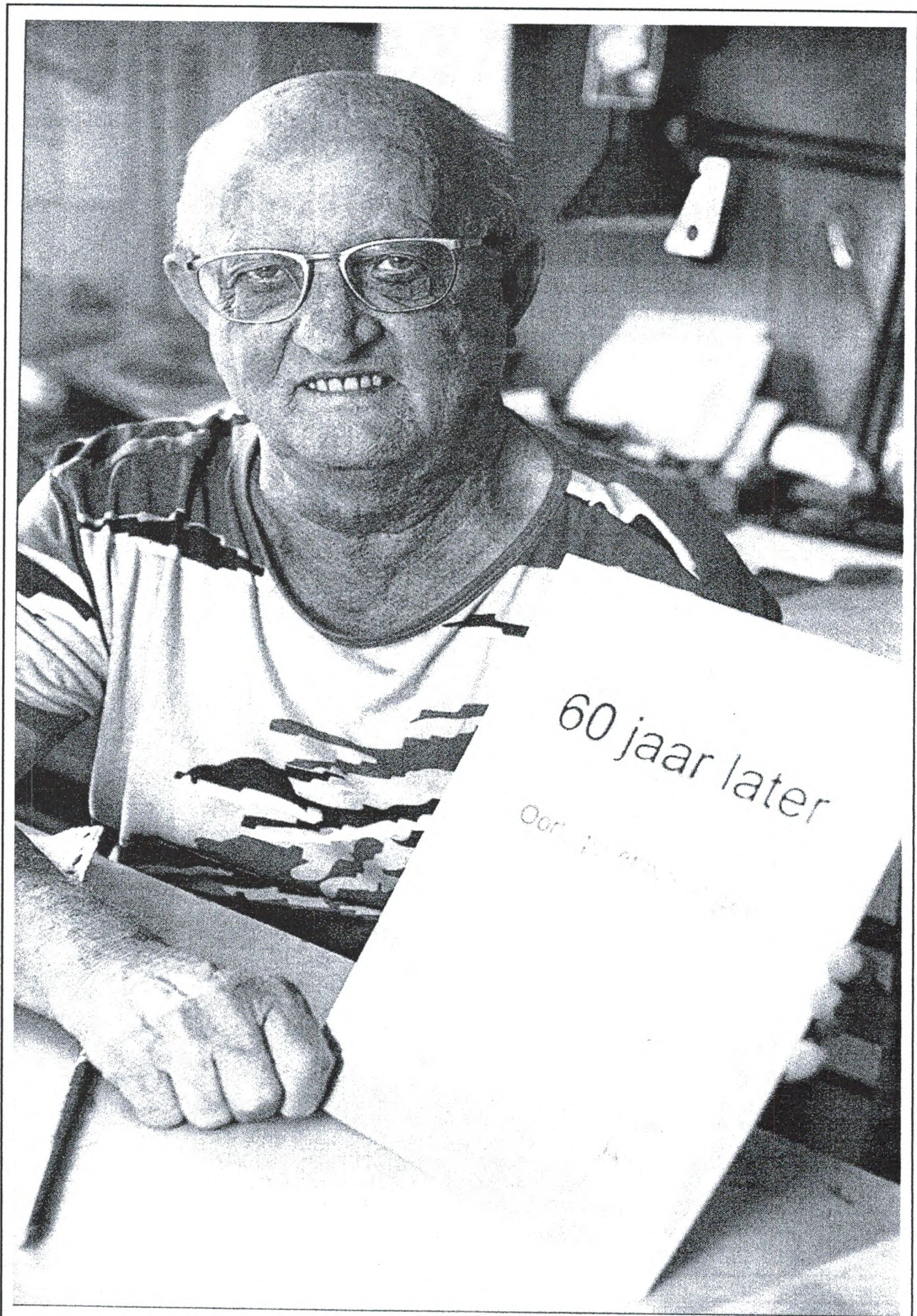
Lid: (Jeune) 15.08.2004.
 Clementine Janssens.

Nieuwe stadsgidsen krijgen diploma

LIER - Rita Van Looy, Clementine Janssens, Michel Leriche, Marleen Massei en Lydia Verbeeck mogen zich voortaan Lierse stadsgidsen noemen. Ze slaagden onlangs in de 'specialisatiecursus' gids Lier en kregen van burgemeester Patrick Tersago (VLD-LMM) het bijbehorende diploma. Met hen wordt de verjonging van het stadsgidsteam voortgezet. Luk Ceulemans van de Lierse deelraad voor toerisme maakte van de gelegenheid gebruik om bij Toerisme Vlaanderen te pleiten voor verplichte bijscholingen om de erkenning als toeristische gids te behouden.

Foto Patrick HATTORI

os Maes stelt zijn boek over zijn oorlogsherinneringen aan Zemst voor.

Foto Joris HERREGODS

Inzenden teksten voor publicatie.

2004 is de redactie gestart met nog meer aandacht te besteden aan de netheid en de LAY-OUT van ons kwartaalblad.

Daarom onze vraag : Geef uw teksten door in WORD PERFECT -tot WINDOWS XP omdat de opmaak van het blad hierin is geprogrammeerd (drukker)

Geef ons teksten door op floppy of CD en met originele foto's of foto's in ADOBE Photoshop opmaak JPEG - Andere opmaak geblokkeerd in Word Office kunnen we niet aanvaarden. Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn teksten.

Hartelijk dank voor medewerking, de redactie.

SPAR

ALLES WAT JE VAN EEN KRUIDENIER VERWACHT

RUBENSLAAN 1 • 1982 ELEWIJT • TEL. 015 61 30 00

Maakt winkelen extra aantrekkelijk !

Plezierig winkelen, dat doe je bij SPAR. Want daar vind je alles wat je nodig hebt : verse groenten en fruit, lekker vlees, heerlijke charcuterie, fijne kaas .. en een prima service. Tot binnenkort !

Garage Janssens

Specialist op Opel

Aan en verkoop van Opel

occasie wagens

Victor Servranckx 11 Elewijt

Tel: 015 - 61.17.22

Boekhandel Roger

Dag - en weekbladen

Lotto

Foto's

Vekestraat 7 1982 Elewijt (Zemst)

Tel : 015/ 61.45.40

Café - Feestzaal

IN DEN PRINS

BIJ: Els & Marc

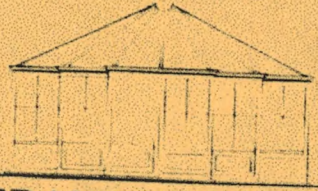
Ciney blond

Maes

Palm

Van 't vat.

Victor Servranckxstraat 5 1982 ELEWIJT TEL: 015 - 61.17.38

VERANDA THOMAS
B.V.B.A.

FABRIKANT VAN:

- # VERANDA'S EN PERGOLA'S
- # RAMEN EN DEUREN
- # ZONWERINGEN
- # ALLE KARWEI- EN METSELWERK
- # ROTAN- EN TEAKMEUBELEN

Gratis bestek en voorontwerp

Elewijtsesteenweg 114 1980 Epegem- Zemst tel: 015 - 61.72.72

*Bakkerij
Perreman's*

Brusselsesteenweg 301

1980 Epegem - Zemst

Tel: 015/ 61.15.32 Fax: 015/ 61.79.59

Donderdag Gesloten

Café 't Steen

Alle dagen open vanaf 10 u - donderdag Gesloten
GROOT ZONNETERRAS-IJSCOUPES
(in juli en augustus)
Elke zondagavond : VOETBALUITSLAGEN.

Rubenslaan 2 - Elewijt

Bij Chris en Alain

De beste pint van de streek !

Specialiteit: echte Trappist.

Schranshoeve

Stijn Streuwelslaan 92 Epegem 015-62.34.71

▶▶ Verder durven gaan.

Het leven is één lange vlucht. Wie z'n dromen wil realiseren, moet telkens verder durven gaan.

Gelukkig kunt u op elk moment vertrouwen op ING, een partner die u de weg wijst, advies geeft en aangepaste oplossingen aanreikt.

Voel u dus vrij om uw vleugels uit te slaan.

BANK en VERZEKERINGEN

ING

Tervuursesteenweg 740 Elewijt

't Zonneke

BLOEMEN - PLANTEN -

GESCHENKEN

Brusselsesteenweg 450 1980 Eppegem

Tel: 015- 61.79.52 - fax: 015- 62.12.52

Open: di - vrij.: 9 h. - 19 h.

Zat: 9 h. - 18 h.

Zon: 9 h. - 13 h.

'S middags gesloten van 12,30 h. Tot 13.30 h.

Maandag gesloten.

REDANT **Zemst NV**

Banden

Hoge Buizen 11 Zemst
- Eppegem

24 uur pech service

overall in Europa

bel centraal nummer

Tel: 02/ 255.09.99 tussen 8 h. - 18 h.

Fax: 02/255.09.90

@-mail: info@redant-banden.be

Café

"Schoonzicht"

Bij J. VAN HUMBEECK

Recht over de kerk in Weerde.

Dinsdag gesloten.

Cultuur Centrum "D'oude School"

Voor verenigingen, bedrijven, privé-personen

Dalygebedente-gaal

Podium + bleekbarnment

Industriële keukens

Tomatenstallatie

Verzadingspaal

Verzorgde tuin

Reinigings- en verzorgings van telant- en lichtinstallatie

Info: Marc Mertens

Ketelveld 5 1982 Weerde

Tel / Fax : 015-61.59.44